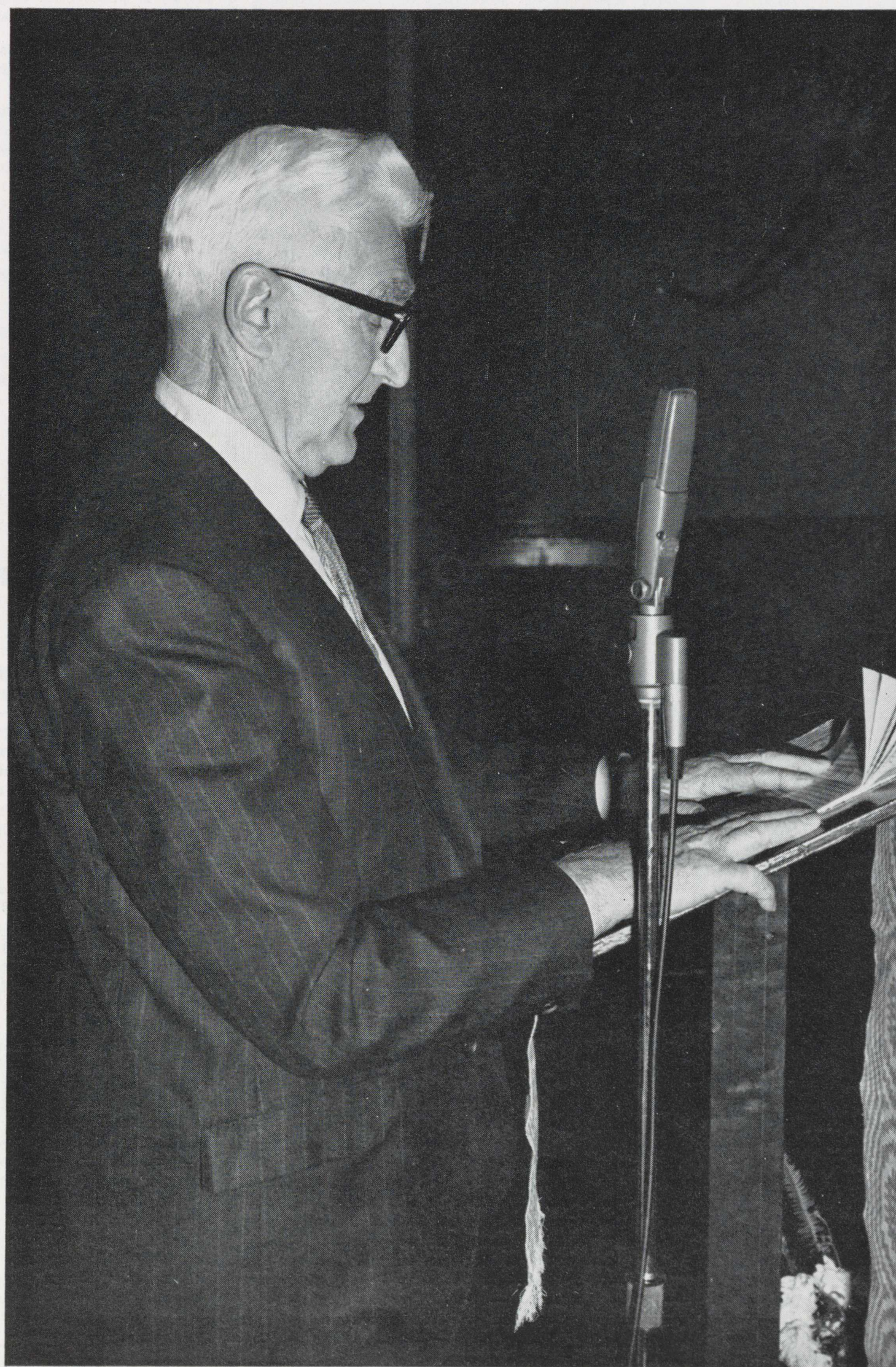

LIETUVIŲ

DIENOS

PROF. JONAS KUPRIONIS

LITHUANIAN DAYS

SEPTEMBER

1974

1974 M. RUGSĖJO MĖN.

L I E T U V I Ų
DIENOS
LITHUANIAN DAYS

4364 Sunset Blvd., — Hollywood, Calif. 90029
Telefonas: 664-2919

1974, rugsėjis Nr. 7 (146)
Eina XXV metai
September, 1974 No. 7 (146)
Volume XXV

Redaktorius / Editor

DALILA MACKIALIENĖ

Anglų k. Redaktorius / English Editor

ALFONSAS A. MILUKAS

Atsakomasis red. - Leidėjas / Publisher

Administratorius / Circulation Manager

ANTHONY F. SKIRIUS

Straipsniai, autoriaus pasirašyti pavarde, slapyvardžiu ar inicialais, nebūtinai reiškia ir redakcijos nuomonę. Signed or initialed articles do not necessary reflect the opinion of the editors or of Lithuanian Days magazine.

Panaudojant medžiagą, prašoma pažymėti šaltinį. Republication of material from "Lithuanian Days" permissible only with indication of this source.

"LIETUVIŲ DIENOS" YRA SUJUNGTOS SU "KALIFORNIJOS LIETUVIŲ", LEISTU 1946-49 M.
"LITHUANIAN DAYS" IS COMBINED WITH "CALIFORNIA LITHUANIAN", PUBLISHED 1946-49.

Prenumerata atnaujinama automatiškai, nelaukiant atskiro pranešimo. Nutraukdamas prenumeratą, skaitytojas administraciją painformuoja laišku.

If subsription is to be discontinued at expiration, notice to that effect should be sent; otherwise it will be renewed automatically.

Leidžiama kas mėnuo, išskyrus liepos ir rugpiūčio mėn. Published monthly, except July and August.

Atskiro nr. kaina \$1.

Single Copy \$1.

Prenumerata metams \$10.00 bet kuriame pasaulio krašte. Subsription \$10 per year in any country of the world. Garbės prenumerata / Honorary subscription \$15.00.

"Second Class Postage Paid at Los Angeles, California"

TURINYS / CONTENTS

J. Kuprionis, Miškas ir lietuvis.	3
Vieno tautiečio odisėja nuo Anykščių šilelio iki Kalifornijos sekvojų.	4
J. Kuprionio 50 metų gamtos ta.nyboje M. D. Iš "Tipų galerijos", A. Pagramantis.	7
Epigramos.	
M. Makrickas, Pasoga.	8
Steponas Kolupaila monografijoje.	12
Leidinyas apie prof. Kolupaila. A. Dundzila. Ars poetica moderna. A. Pagramantis.	13
Solistė Čapkauskienė Australijoje.	14
Iliustruotas reportažas. V. Baltutis.	
Brazilijos lietuvių jaunimas.	15
Rašo Kun. H. J. Šulcas.	
KNYGOS IR AUTORIAI:	
Išpūdžiai apie A. Kairio istorinę "Karūną"— Alė Rūta.	
Naujas Lietuvos istorijos vadovėlis — I. Medziukas.	16-17
Du solitsai Los Angeles Lietuvių Dienos programoje.	17
VEIDAI IR VAIZDAI. Iliustruota kronika. ..	18

ENGLISH SECTION

Recognition of new Colonialism.	19
Circumspect and Caurageous.	20
Our First Child. By. J. Tininis.	21
Lietuviškos Radijo Programos.	

LD Prenumeratorių žiniai

Visi 1974 m. "Lietuvių Dienų" prenumeratoriai, nežiūrint, kad jie būtų anksčiau atsilyginę, turi teisę gauti už pusę kainos dvi mūsų išleistas plokšteles: Liet. kompozitorių dainų rečitalis — Stasės Klimaitės Dainos ir Poezija ir proza — Keturi autoriai — P. Andriušis, Bern. Brazdžionis, A. Gustaitis ir St. Santvaras.

Abi plokšteles užsisakydami prenumeratoriai gauna tik už \$5. (LD atnaujinimo vokelyje pažymėta "už plokšteles"). Kas prenumeratą esate jau atsiuntę, prašome siųsti tik čekį, pažymėję "už plokšteles", adresu: 4364 Sunset Blvd., Los Angeles, Calif. 90029.

**"Lietuvių Dienų"
METINIS PIKNIKAS**

Šiemet įvyksta rugsėjo 15 d., Burbanke, Calif., nuolatinėje vietoje.

Piknike, kaip ir ankstesniais metais, bus skirstomos burtų keliu dovanos skaitytojams. Dovanų šiemet ypatingai gausu: 16" spalvotas Zenith TV aparatas, dailininkės A. Tamošaitienės paveikslas; daug knygų ir plokštelių. Įsigiję iš anksto bilietus, nesigailėsite.

Speciali dovana bus skiriama tik į šį pikniką atsilankiusiems.

Pikniko metu gera proga susitikti su žurnalo leidėjais, redaktoriais ir skaitytojais bei spaudos rėmėjais, kurių visuomet prisirenka gausiai net iš tolimiausių vietų. Tat iki pasimatymo! Adm-ja

VIRŠELIAI / COVERS

Pirmasis / Front Cover

Prof. Jonas Kuprionis skaito paskaitą.

Iliustruotas reportažas 4, 5 ir 6 puslapiuose.

Jonas Kuprionis. — Born near Panevėžys (1901), close to the legendary Forest of Anykščiai that was immortalized in the poem of Bishop Valančius since mid-last century, Jonas Kuprionis met with no difficulties when having to choose his path of life. He had grown up on a small farm where his father took care to raise trees and Jonas was taught to love and respect them.

At 1928 he graduated the new Agriculture Academy, Dotnuva. 1929 entered the Department of Forestry; organized and edited the magazine Our Forests (until 1940). In 1939 he became a lecturer of the Forestry Section at the Agricultural Academy in Dotnuva, from 1940 — at the Vilnius University.

In 1950, at Michigan U. he abtained a M. A. in Forestry. 1951-2 he supervised the planting of a 100 acre nursery of ornamental trees in Dallas, Texas; for Landscaping Co. 1952-1970 — Professor at the Louisiana Polytechnic Institute, where he planted the 50-acre Louisiana Technical Arboretum, which has trees and shrubs from the five continents of the world and an "All States Avenue" decorated with state trees from each of the 50 states.

Finally, since 1970, Mr. Kuprionis has come to Los Angeles. He is active in practically each and every Lithuanian organization here.

For more — see pages 4, 5, and 6.

PASKUTINIS PSL. / BACK COVER

Lietuvių Dienų Ex Libris ženklas — piešė Dail. J. Paukštienė.

MIŠKAS IR LIETUVIS

“Dažnai miške lietuvis, ko verkia, nežino”.

A. Baranauskas

Tautos dainius vysk. A. Baranauskas yra parašęs poemą “Anykščių šilelis” * Tai himnas Lietuvos gamtai. Šioje poemoje vaizdingai ir giliomis mintimis yra pavaizduojamas Lietuvos gamtos grožis ir lietuvių dvasinės bei medžiaginės buities ryšys su mišku. Apie miško grožį ir jo teikiamą pagūdą žmogui ten sakoma:

**Miškan, būdavo, eini — tai net akį veria;
Vat, taip linksmia dūšią, užu širdies tveria,
Kad net, širdžiai apsalus, ne kartą dumojai:
Ar miške aš čia stoviu, ar danguj, ar rojuj?!**

Kiti šios poemos posmai nusako lietuvių saitus su mišku:

**E lietuviai su medžiais vis taikoj gyvenę,
Jaunystėj pasižinę ir draugėj gyvenę.**

**Nes ir miškas lietuvi, kaip tiktai galėjęs,
Taip visados raminęs, visados mylėjęs:
Žvėrimis, paukščiais ir vaisiais dengęs ir penėjęs,
Ir neprietelius mušti griūdamas padėjęs.
Sunkioj dienoj duodavęs slaptus nuo baisybių,
Liūdnojo dienoj paveikslą visokių ramybių,
Linksmojo dienoj daugybę visokių gražybių,
Kožnam mete dėl kožno — visokių gėrybių...**

Patys miško medžiai simbolizuoja lietuvių būvį:

**Visos buvo viršūnės vienybės suspynę,
Kaip lietuvių širdys į vieną tėvynę.
Kai miškai išretėjo ir sumažėjo, dainius sako:
Dažnai miške lietuvis, ko verkia, nežino.**

Bet jis nujaučia:

**Mat toj pati galybė, kur miškus sugraužė,
Širdį, dūšią apgriuvo... ir giesmę nulaužė.**

Ne tik lietuvių buitis, bet ir jo likiminė lėmtis sutapo su girių likimu. Čia lyg būtų panašumo su legenda apie žydų mitologinį herojų Samsoną, kuris turėjo ilgus plaukus, teikusius jam legendarinę galią. Kai jo priešai, per apgaulę, jo plaukus nukirpo, jis nebeteko galios ir tapo vergu. Bet vėliau jo plaukai vėl ataugo ir jis turėdą galią atgavo, ir priešams atitinkamai atsilygino.

Gana simboliškas ir lietuvių tautos likimo sutapimas su jos miškų likimu. Kai Lietuva, Simono Daukanto terminu tariant, buvo traškantiomis giriomis apaugusi, lietuvis buvo stiprus.

* “Lietuvių Dienų” leidykla yra išleidusi šią poemą su jos angliškų vertimu. Gaunama LD administracijoje. — Red. pastaba.

Įstėkinės pušys Lietuvos miške.

● Pines in Lithuania.

Jo giriuose net patys dievai gyveno ir lietuvis gyveno su jais. Tada lietuviai buvo pajėgūs netik apsiginti ir atremti anų laikų moderniosios civilizacijos, iš Vakarų Europos plūstančius, geležimis apsikauščiusių riterių pulkus, bet ir patys nužygiuodavo net iki Juodųjų jūrų, ir ne kartą drebino Maskvos vartus (14 šimtmečio Algirdo ir Kęstučio pulkai net tris kartus laikė apgulę Maskvą).

Tolimesnis lietuvių likimas klostėsi lygiagrečiai su girių likimu. Girios mažėjo, retėjo, ir kartu lietuvių atsparumas silpnėjo. Tačiau, kaip girios visiškai nesunyko, taip ir lietuvis išsilaikė. Ryšiai tarp miško ir lietuvių visada buvo glaudūs: lietuvis mišką visada mylėjo ir miškas jį

visada rėmė ir stiprino. Net ir vėlesniais laikais, pvz., kurie pamename I-jį pasaulinį karą, žinome, kiek daug žmonių rado prieglobstį miškuose, slėpdamiesi nuo karo baisumų ir slėpdami turtą nuo vokiečių okupacijos. Po karo, kai reikėjo atkurti savąją valstybę, pirmasias lėšas davė miškai, sunaikintoms trioboms atstatyti — davė medžiagą. II-ojo pasaulinio karo metu daugelis lietuvių išsigelbėjo nuo bolševikinio siautėjimo, slapstydami miškuose. Ir po karo, net 10 metų girios padėjo lietuviui priešintis nuo bolševikinio pavergimo ir parodyti pasauliui, kad lietuvis nori būti laisvas.

Tai praeitis. Mums šiandien rūpi, koks bus rytojus, kokie ženklai duotų pagrindą spręsti apie

Ataugantis miškas Lietuvoj.

● Young forest in Lithuania.

VIENO TAUTIEČIO ODISĖJA NUO ANYKŠČIŲ ŠILELIO IKI KALIFORNIJOS SEKVOJŲ

50 metų gamtos tarnyboje

Gimtoji aplinka veikia ir formuoja žmogaus polinkius. Ne vienam iš mūsų praleistos jaunystės dienos žaliuojančiame kaime, kur žydintys sodai, gyvuliai, paukščiai ir visa aplinka, įspaudė žymes net ir į mūsų charakterį. Neišdildomi prisiminimai apie galulaukės giraitę ar mišką, kur ėjome uogauti, riešutauti ar ganėm bandą. Gamta mus ir dabar traukia.

Jonas Kuprionis yra anykštėnas, taigi, augęs apylinkėje, kur poeto A. Baranausko apdainuotas Anykščių šilelis reprezentuoja lietuviškosios gamtos grožį. Ten jo tėvai, vidutinėliai ūkininkai, turėjo rūpestingai sutvarkytą sodybą. Tėvas atliekamam laikui mėgdavo triūsti sode, kur augo jo paties skiepyti vaismedžiai, stovėjo bičių aviliai. Galulaukės buvo jo užsodintos miško medeliais. Prie šių darbų jis vesdavosi ir savo jauniausią sūnų Jonuką. Tad kai šis baigė gimnaziją, pasirinkti, kokius mokslus toliau eiti, jam nebebuvo sunku. Sutapo, kad tais pat metais Dotnuvoje buvo įsteigta žemės ūkio akademija su žemės ūkio ir miškų skyriais. Jis pasirinko miškininkystę.

Anie metai buvo pradžia Lietuvos kūrimosi. Miškai turėjo ypatingą vaidmenį, nes reikėjo atstatyti karo sunaikintas triobas ir duoti lėšų valstybei kurtis. O pats miškų stovis buvo apverktinas. 120 metų rusų, ir prie to dar 4 metų vokiečių karinė okupacija paliko miškus visiškai apleistus ir sujauktus. Reikėjo šią labai svarbią sritį skubiai tvarkyti. Bet nebuvo kam — trūko specialistų. Juokinga, bet taip buvo, kad miškų ūkio atkūrimui vadovavęs P. Matulionis, skirdamas į miškų urėdus, egzaminuodavo klausimu: ar buvai kada miške grybauti? Jei atsakymas teigiamas, to pakakdavo. Caro rusų okupacijos laikais mažai kas iš lietuvių miškininkystę studijavo, nes rusai neleisdavo dirbti Lietuvoje, o skirdavo į Rusijos gilumą. Po karo, 1922 m. įkūrus Lietuvos universitetą, buvo įsteigtas ir miškų skyrius, kuris turėjo tik vieną miškininką profesorių, P. Matulionį. Stipresnis šuolis aukštojo miškų mokslo kūrime buvo padarytas 1924 m., įsteigus Dotnuvoje žemės ūkio akademiją.

ateitį. Čia vėl reiktų pažiūrėti, ką sako Lietuvos miškas. Šiandie jis, kartu su visa pavergta Lietuva, vėl yra pajungtas tarnauti Rusijai. Galima guostis gal tik tiek, kad pati Rusija, įskaitant ir Lietuvos artimiausią kaimyną Baltgudiją, bendrai paėmus, patys miškų labai nestokoja. O miško rąstų transportas nėra taip lengvai pakeliamas. Tad daugiausia medžio gaminiais, kaip pav., popieris, celiuliozė, baldai ir pan., Lietuvos miškas priverčiamas duoti nuolatinę kontribuciją Maskvai.

Pagal plotą dabartiniai Lietuvos miškai nėra sumažėję. Atvirkščiai, kaip atrodo, kad dalis mažiau derlingų žemių bei ganyklų, anksčiau naudotų žemės ūkio reikalam, dabar priskirta miškui auginti. Taip, kad pačių lietuvių miškininkų apskaičiavimu, dabar miškams skirti plotai sudaro apie 24% krašto teritorijos, kai mes nepriklausomos Lietuvos laikais miškų plotą skaitėme esant 19-20%. Žinoma, dabartiniai Lietuvos miškai, savo sudėtimi nėra tas, kas buvo senovėj. Dabar juose mažai bėra brandžių medynų. Daugiausia dominuoja jaunamiškis ir viduramžis miškas. Tačiau, tiesioginis miškų auginimo darbas yra vykdomas lietuvių miškininkų. O jie, kaip ir visų laikų lietuviai, mišką myli. Gražūs pavyzdžiai pasireiškė, pav., II-jo pas. karo metu, kai laike pirmosios bolševikų, o vėliau vokiečių-nacių okupacijos, lietuviai miškininkai, su asmenišku pavojum sau, gynė Lietuvos miškus nuo okupacinių naikinimų.

Medžiams pasiekti brandaus amžiaus reikalingas laikas, ir čia nuo miškininko priklauso, kad iškirsti plotai vėl būtų padengiami mišku, kad nebūtų dykų plotų ir medynai būtų pakankamai susivėrę. Čia lietuviai miškininkai žino, kad jie dirba savo krašto miškams ir jais nepasi-

tikėti nėra pagrindo.

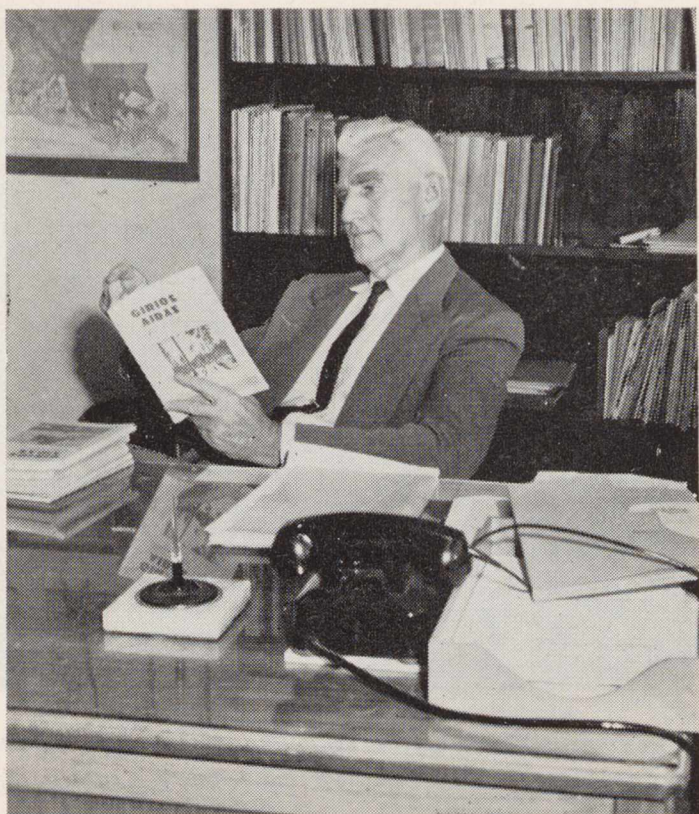
Pažymėtina dar viena svarbi ir viltį teikianti miško savybė, kad medžiai vis auga ir nuolat kaupia naują medžiagą. Miške panašiai kaip prie vandens šaltinio: dalį vandens išėmus, po kurio laiko, jis vėl prisipildo. Čia tik laikas svarbu. Dėl pavyzdžio čia patiekiamas vienas Lietuvos miško paveikslas. Kai mes prieš 30 metų buvom priversti palikti savo gimtąjį kraštą ir girias, šio medyno medeliai, kairėj pusėj, buvo tik kiek virš žmogaus galvos. Dabar jie jau kone pasiekę savo pusamžį. Dar kiek laiko, ir jie pasieks brandos amžiaus. Žinoma, toli ne visi dabartiniai Lietuvos miškai yra tokie pilnutėliai, tokie tankūs. Tai daugiau tik Lietuvos miško detalė. Bet ji yra charakteringa ir simboliška.

Tuomi norima pavaizduoti, kad Lietuvos gamta yra gabi. Jos miškai yra pakėlę didelius sunkumus ir smūgius, bet jie juos atlaikė ir toliau žaliuoja, auga ir, keldami galvas į saulę, viltinčiai žvelgia į ateitį. Panašiai ir lietuvių tauta laikų bėgyje yra pakėlus ir dabar tebeturi didelių sunkumų. Bet jos gajumas ir atsparumas yra panašus jos miškų gajumui. Toks sugretinimas lietuvių su mišku lydėjo juos visais laikais, lydės juos ir toliau. Čia ir Jurgis Sauerverinas tiksliai išsireiškia:

**Kaip ažuols drūts prie Nemunėlio,
lietuvis nieko neatbos.**

**Kaip eglė ten prie Šešupėlio,
ir vėtroj ir žiemą žaliuos!**

J. Kuprionis

"Girios Aido" redaktorius, naują nr. išleidus.
● Editor of the "Our Forests" magazine.

Su tuo prasidėjo ir J. Kuprionio studijos ir veikla miškininkystėj. Jei visais laikais, tai ypatingai anais Lietuvos atstatymo metais, jaunimas degė entuziazmu ir ryžtu dirbti savo kraštui. Tokie buvo ir studentai miškininkai. Įsteigę savo organizaciją "Šilas", pradėjo organizuoti miškų žurnalo išleidimą. To darbo ėmėsi J. Kuprionis. Jis buvo aktyvus ir bendrame studentų gyvenime: buvo studentų atstovybės pirmininku, kurso seniūnu, stambios stud. ekonominės dr-jos pirmininku, suorganizavo ir vadovavo Kėdainių skautų tuntui, veikė šaulių sąjungoj ir kt. Besiruošiant išleisti miškų žurnalą, atėjo žinia, kad ž. ū. akademijoj miškų skyrius panaikinamas. Lietuvos miškų ūkiui tai buvo didelis smūgis, nes jei krašte kuri sritis neturi aukštojo mokslo, jos progresas dėl to labai nukenčia.

Baigęs mokslą ir dirbdamas centre, miškų departamente, J. K. ėmėsi organizuoti Lietuvos Miškininkų sąjungą ir 1929 m. išleido miškų žurnalą "Mūsų Girios", kurį redagavo iki bolševikų okupacijos 1940 m. Šis žurnalas buvo kone vienintelė miškų literatūra lietuvių kalba. Miškų tarnyboje J. K. perėjo šiuos rangus: girininko specialisto miškų departamente, urėdo pavaduotojo Panemunėj, Dzūkijos miškų urėdo Alytuje, miškų dep-to I-jo skyriaus (miškų želdymo) vedėjo. 1939 m., atkūrus ž. ū. akademijoj miškų skyrių, išrinktas docentu specialinei miškininkystei dėstyti. Atgavus Vilnių, siekiant sustiprinti jo lietuviškumą, miškų skyrius perkeletas į Vilniaus un-tą. Užėjus bolševikų-rusų, vėliau vokiečių okupacijoms, darbas buvo apsunkintas, bet dėka ypatingai glaudaus visų lietuvių tarpusavio bendradarbiavimo, jauna liet. miškininkų profesūra sėkmingai dėjo pagrindus aukštajam miškų mokslui. Lietuviams pasipriešinus duoti savo jaunimą vokiečių daliniams, okupantas išdaužė langus ir un-tą

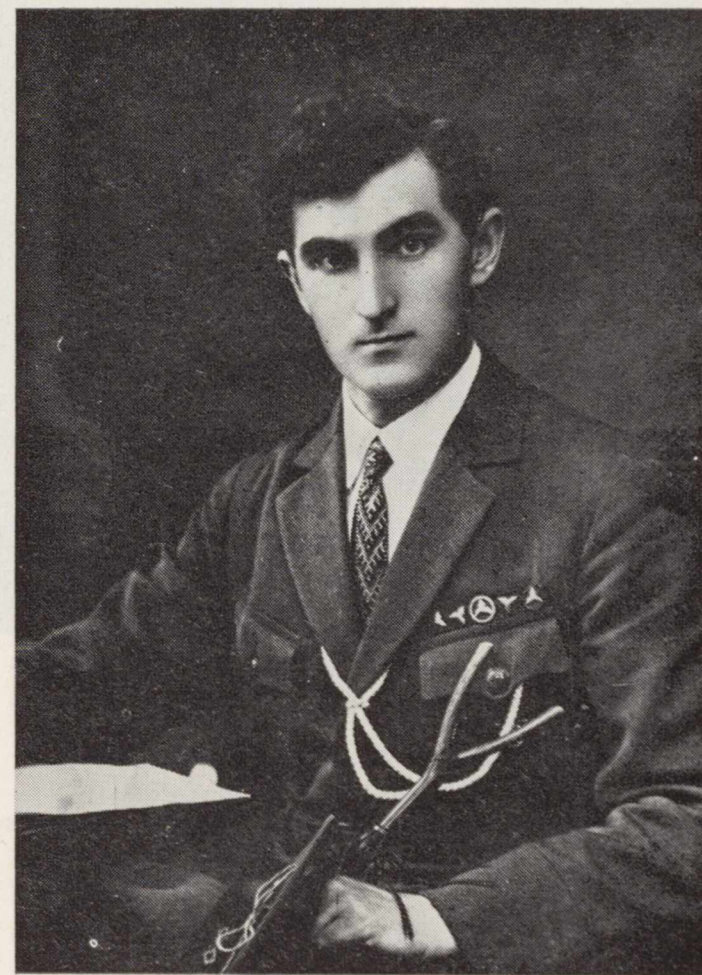

Petras ir Marija (Petronytė) Kuprioniai su sūnumi Jonu žemės ūkio akademijos studentu.

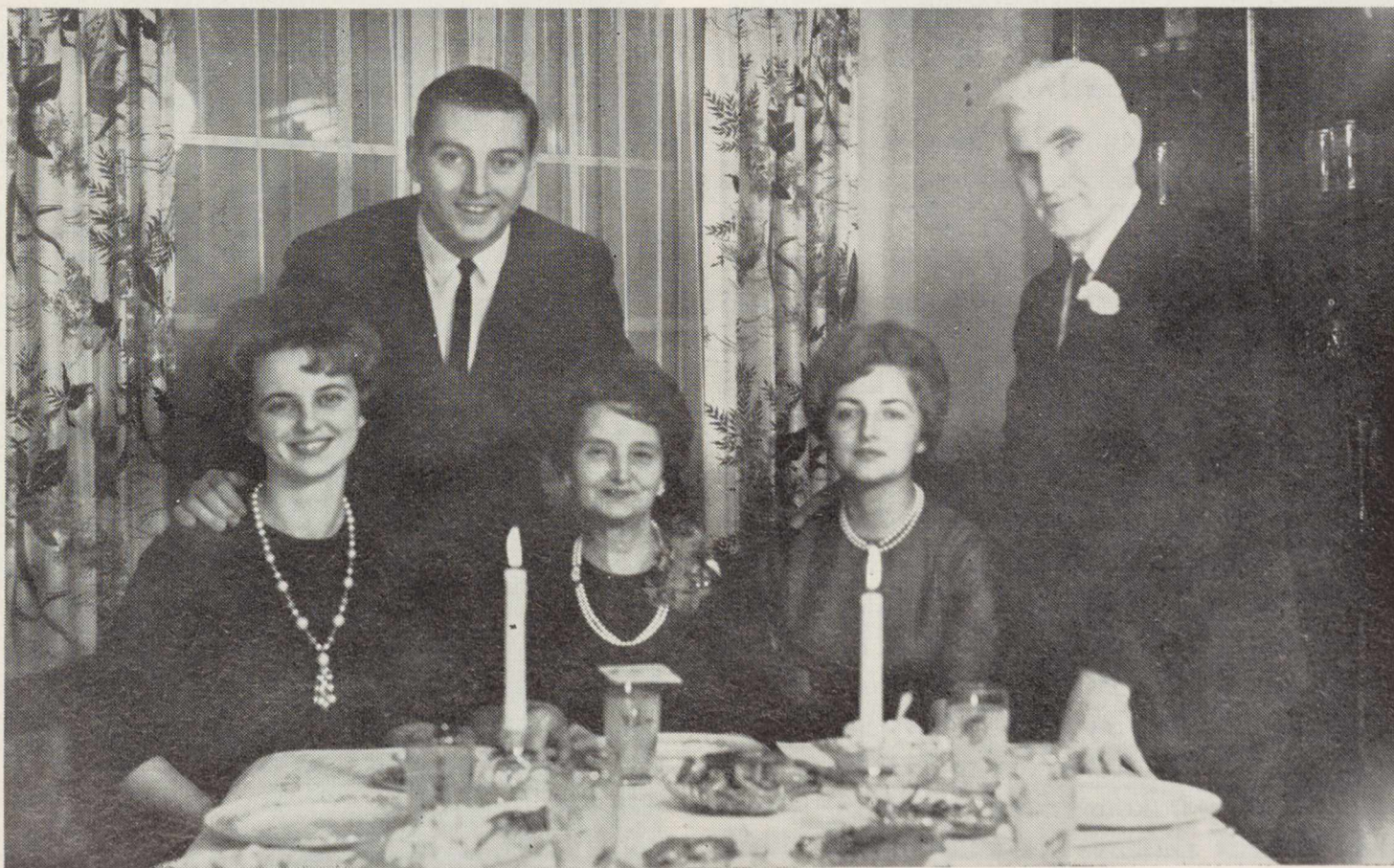
Marijos Sragytės ir Jono Kuprionio sutuoktuvės Kaune.

● A wedding in Kaunas, Lithuania.

Lietuvos skautų-čių vadų visuotiname suvažiavime 1930 m. J. Kuprionis išrinktas vyriausiu skautininku.

● Elected Chief Master of the Lithuanian Scouts in 1930.

Kūčios 1962 m. Kuprionių šeimoje Rustone, Louisianoje. Iš kairės: duktė Dalia (Dudienė), Sūnus Algimantas, Marija Kuprionienė, duktė Danutė (Ankaitienė), prof. J. Kuprionis.

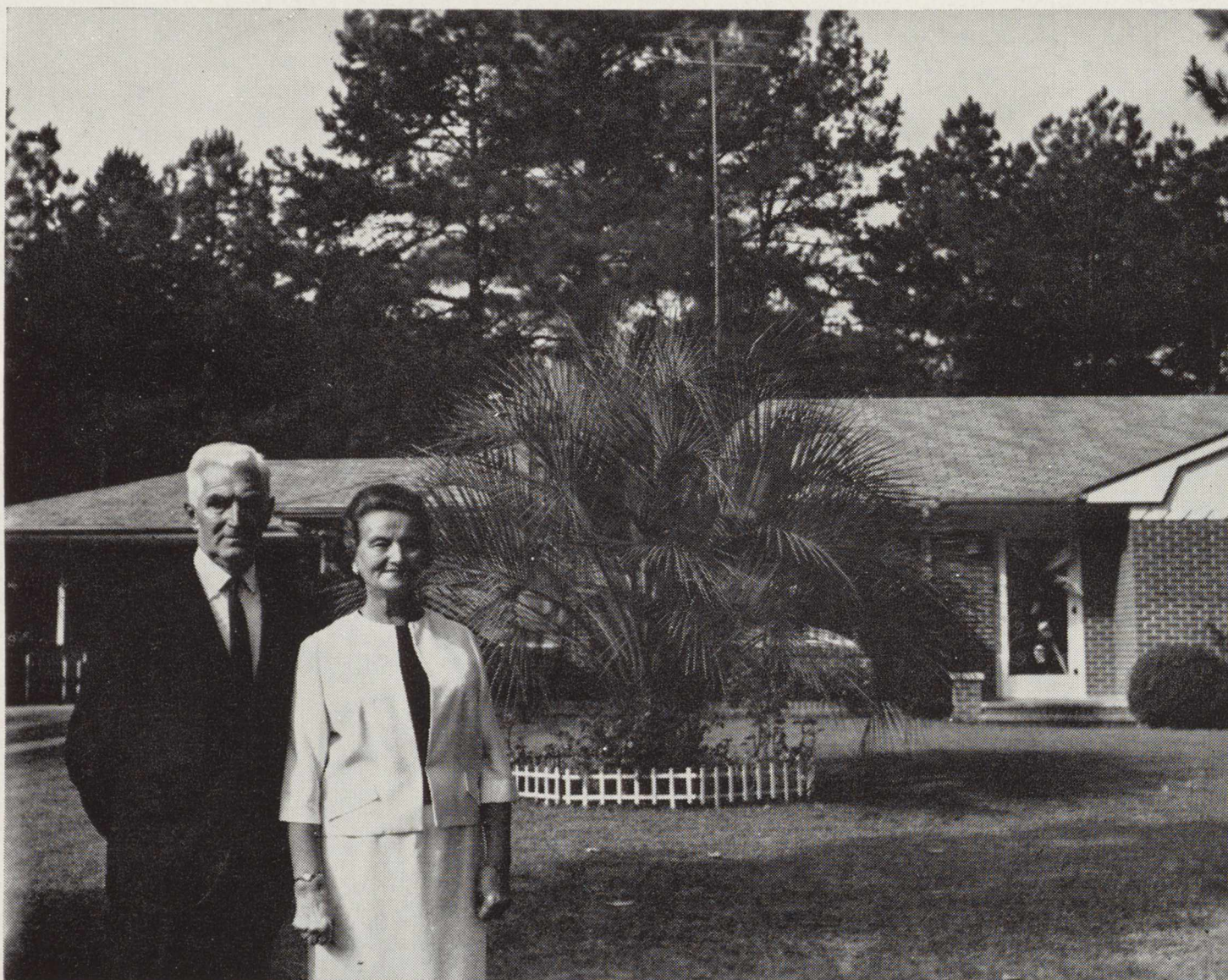
● Christmas Eve with prof. J. Kuprionis and family, Louisiana, 1962.

uždarė. J. Kuprionis perėjo į miškų tarnybą miškų urėdu Anykščiuose. Į jo rajoną įėjo ir Anykščių šilelis. Čia jis ėmė šį garsų mišką paversti tautos parku. Tačiau artėjanti bolševikų okupacija 1944 m. privertė darbus nutraukti.

Pasitraukus į Vokietiją, čia visą laiką dirbo valstybinių miškų tarnyboje, pirma Austrijoje, Graze, vėliau Bavarijoje, prie Augsburg. Pažangus Vokietijos miškų ūkis padėjo J. K-niui papildyti savo specialybės žinias.

1946 m. Kuprionių šeima persikėlė į JAV. Metus padirbęs Chicagos parkų distrikte, K. persikėlė į Lansingą, Mirhigane, kur žmnai

vuotam, laukinių Texas džunglių plote virš 100 akrų išsirikiavo eilės dekoratyvinių medelių ir krūmų. Taip bedirbant atėjo pasiūlymas iš Louisianos Polytechnikos instituto, vėliau pavadinto universitetu, užimti profesoriaus vietą. Čia nuo 1970 metų J. K. dėstė miškininkystės, medžių matavimo ir miškų rekreacijos mokslus, kartu vykdydamas miškų tyrimo darbus. Čia jis buvo žinomas populiariu, pagal amerikietišką paprotį, "Mr. K" (Mr. Kay), vietoj sunkiau jiems ištariamo — Kuprionis. Šalia dėstymo, šiame un-te suorganizavo modernišką mokslo priemonių kabinetą ir mokomąjį medelyną, kuriame išaugintais įvairių veislių medeliais apsodino mokyklos rajoną. Eilę metų jis buvo skiria-

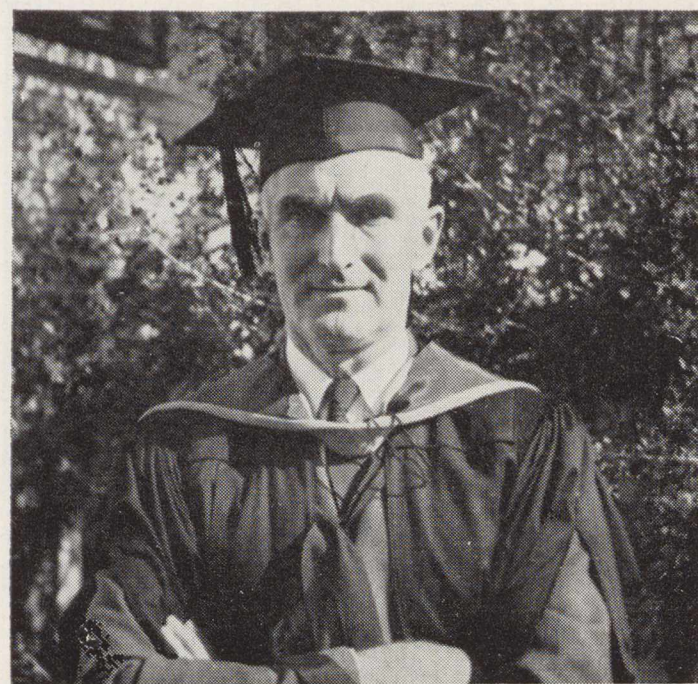
Marija ir Jonas Kuprioniai prie savo pačių įėjusio pasistatyto namo Rustone, Louisianoje.

● The Kuprioniai house in Louisiana was built almost by themselves.

uždirbant pragyvenimą, jis ėmėsi Michigano valst. un-te studijų, siekiant susipažinti su JAV miškų sritimi. Po dviejų metų gavo šio un-to mokslo laipsnį. Tačiau Amerikos miškų ūky, panašiai kaip ir žemės ūky, dideli plotai aptarnaujami mažu skaičiumi žmonių. Kai Vokietijos girininkui tenka 5-600 ha, Lietuvoje 2-3000 ha, tai JAV apie 50000 ha miško. O konkurencija miškų mokslus baigusiu didelė. Tad J. K. pirėmė pasiūlymą Texas valstijoje, prie milijoninio Dallas miesto, stambiai "Landscaping" kompanijai įsteigė medelyną. Dėka gerų technikos priemonių, per pusterčių metų, niekad nekulti-

mas vadovauti iš profesūros sudaromam un-to rajono pagražinimo komitetui.

Vėliau iš u-to vadovybės jam pavyko gauti 50 akrų jų turimo lauko. Vieta labai graži: kalneliai, prie ežerėlio, Ruston miesto rajone. Ten įsteigė botanikos sodą — arboretumą. Išplanavus ir išvedus kelius ir takus, visas plotas buvo užsodintas visokiausių rūšių medeliais. Dalį tų medelių buvo išauginęs savo mokomajame medelyne, bet daugiausia surinko iš visos Amerikos universitetų, botanikos sodų ir komercinių medelynų. Susidarė didelis rinkinys medelių ir žydinčių

Jonas Kuprionis Louisianos Technologijos un-to profesorius 1952-1970 m.

krūmų iš visos Amerikos, Japonijos, Kinijos, Australijos, Europos ir kt. Ypač visų dėmesį traukė unikumas: alėja, pavadinta "All State Trees". Mat, Amerikoje kiekviena valstija turi savo simbolinį medį. Pav., Kalifornijos medis — sequoia. Iš visų 50 valstijų gauti medžiai buvo susodinti išilgai alėjos. Louisianos klimato ne visų rajonų medžiai vienodai tarpsta. Pav., Kalifornijos sequoia teko atsodinti net 3 kartus. Bet tai tik pajvairina vaizdą,

J. Kuprionis už nuopelnus skautijai apdovanojamas Geležinio Vilko ordinu. O dieną įteikia skautininkas Rimantas Dabšys.

● Prof. J. Kuprionis receiving the Iron Wolf insignia of the Lithuanian Scouts.

parodo klimatinius skirtumus. Pažymėtina, kad pačiame arboretumo centre pasodintą medį — magnoliją, un-to vadovybė, arboretumo atidarymo iškilmų metu pavadino "Prof. Kuprionis" vardu. Daugelis medžių paprastai auga ir gyvena šimtus metų, tuo būdu susidaro įspūdingas gyvas paminklas mūsų tautiečiui. Atminimas neišdildomai išliks dar ir tuo atžvilgiu, kad J. K. paruošė ir universitetas išleido net spalvotais paveikslais gausiai iliustruotą specialų šio arboretumo leidinį "Louisiana Tech Arboretum", kuriame išdėstoma arboretumo įkūrimo istorija, ir iš jos matyti, kad tai išimtinai lietuvių įminta pėda Amerikos žemėj.

Šalia to, J. K. dirbdamas mokslinį darbą, un-te yra atlikęs eilę svarbių darbų. Kai kurių svarba yra visos Amerikos miškininkystės mastu. Vienas toks, kad JAV miškininkai buvo priėję išvadų, net universitetiniai vadovėliai tvirtino ir pavyzdžiais įrodinėjo, kad Amerikoje miškai galima želdyti tik sodinimo būdu. Sėjimas visai netinka, nes pasėtas medžių sėklas sunaikina paukščiai, pelės ir visoki kenkėjai. J. Kuprionis, žinodamas eilę metodų, vartojamų Europoje, vieną jų pritaikė, kurį pavartojo, pasirodė, kad jis ypač tinka Amerikoje, ir nuo tų metų, 1954, dabar visoj Amerikoje miškai netik sodinami, bet ir sėjami. (Šis faktas aprašytas amerikiečių miškų žurnale Forest and People, 1963).

Taip pat J. K. sukonstravo miško medeliams sodinti įrankį, kuris pakeičia labai nepatogų amerikiečių vartotą. Naujo įrankio pavadinimas "KBC bar", kas reiškia pirmas

Miškų urėdas J. Kuprionis 1933 m. sveikinasi su savo miško gyventoju vilku.

● Forester J. Kuprionis (1933) greeting a protegee inmate of his, a wolf.

Laisvalaikyje su bitėmis Rustone, Louisianoje.

● Bee-keeping as a recreation in Lithuania.

raides: K(uprionis) — sukonstruktavęs įrankį, B(laskwey) — tarpininkavęs padaryme, ir C(raig) — įmonės vedėjas. Šiuo vardu dabar įrankis reklamuojamas visuose miško įrankių kataloguose.

Šalia specialaus profesinio darbo J. K. įvairiems amerikiečių klubams yra skaitęs eilę paskaitų apie komunizmo sistemą praktikoje. Gyvendamas grynai tarp amerikiečių, jis glaudžiai bendravo su lietuviška visuomene per spaudą. Visą laiką rėmė laisvinimo institucijas Vliką ir Altą. Įsikūrus lietuvių Bendruomenei, spaudoje stipriai rėmė jos svarbą. Tik čia jis buvo ir tebėra tos nuomonės, kad LB turi apimti visus, t. y. netik pavienius asmenis, bet ir jų organizacijas bei institucijas, savo veiklą kreipiant daugiau į kultūrinę sritį, ypač lietuviybės išlaikymą ir neiti į "konkurenciją" su savo nariais, jei kurie jau vykdo darbą, kaip pav., politinėje srityje. Kai iškilo Lietuvių Fondo klausimas ir buvo iškilę ginčai, jis parėmė spaudoje LF idėją ir pirmųjų eilėse Marija ir Jonas Kuprioniai tapo fondo nariais tūkstantiniais.

Pasibaigus darbui universitete, tais pat metais Kuprioniai persikėlė į Los Angeles, Kalifornijon, kur jau nuo seniau buvo įsikūrusios jų dukros su šeimomis — Danutė ir Romas Ankaičiai ir Dalia ir Rimas Dudai.

Los Angelė J. K. įsijungė į vietos lietuviškąjį gyvenimą, įeidamas į įvairias organizacijas bei jų valdybas, pav., LB, Lietuvių Fondą, Radijo Klubą, Žurnalistų s-gos skyrių. Taip pat platokai yra įsitraukęs į spaudą ir paskaitomis pajūvairina įvairius minėjimus ir radijo valandėlės programas. Retai būna parengimas, kuriame nesutiktum p. p. Kuprionių. Jų pažiūra: jei žmonės ruošia, dirba, tai kiekvieno iš mūsų ne kokia malonė, bet būtina pareiga dirbančius paremti.

Ilgų ir darbingų metų linkime prof. Jonui Kuprioniui.

M. D.

A. PAGRAMANTIS

IŠ "TIPŲ GALERIJOS"

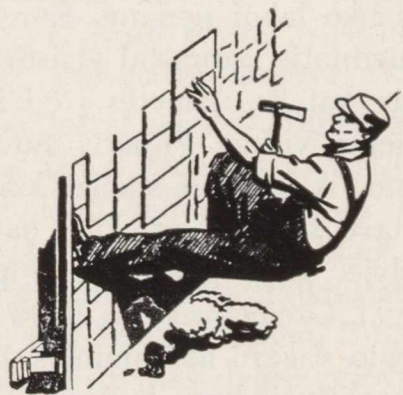
GALANTAS

Neregėtų manierų jis buvo galantas...
Šitame šauniame pavyzdy
Idealų meilužį būt sukūręs Alantas,
Bet sutrukdė žmona pavydi!

DVIGUBAI DORAS

Jis toksai jau kuklus, toks jau dvigubai doras:
Savo plikę paglostęs — rausta, lyg pamidoras...
Ogi kai nusikrato moralės grandinių,
Nebebijo plikų net Las Vegas undinių.

"SAVAS"

"Vieningi būkime kaip žydai, ne kaip avys!"
"Lietuviai tik lietuvi remkim" skelbiam;
Devynius kailius nulupam, lietuvi pasigavę,
Ir nuluptam net marškinius išskalbiam.

PLIKAS TURTUOLIS

Kur duoda — jis pirmas, pametęs sarmatą;
Turtuolių klube — ir jo kapšas nedykas.
O jei kas paprašo aukos, jis bematant
Nuskursta ir tampa be cento ir plikas.

MANDAGUS

Ar pažistate jūs tą mandagųjį tipą
Iš galerijos tipų margos:
Per didžiąsias šventes žmonai duoda jis "tipą",
O meilužei — pusę algos...

Pasoga

Pultinevičius netruko pastebėti, kad nuo to sekmadienio žmona, norėdama ką nors pertvarkyti savaip, daugiau neina pas tėvą, o užsimena tiesiog jam pačiam. Su tėvu kalbėti dabar tekdavo Pultinevičiui. Ir keistas dalykas: anas, taip lengvai sutikdavęs su marčios sumanymais ir taip energingai juos paremdavęs, nūn ilgai mykdavo ir murmdavo, kai jie būdavo pateikiami sūnaus!

Pats Pultinevičius nuo šiol sutikdavo su kiekviena Onos mintimi. Gal dėl to, kad pats neturėjo nė vienos. Jo galva buvo visai tuščia. Todėl šis laikotarpis buvo bene laimingiausias visame Pultinevičiaus gyvenime. Dienos ateidavo ir praeidavo. Atsiminimų iš tos žiemos liko labai nedaug. Ėmus apie ją galvoti, vaizduotje paprastai atsistodavo vienas vakaras, kai jis, užmetęs į ėdžias šieno, ėjo per kiemą vidun. Pilnatis stovėjo visai prie kamino, iš kamino stačiai kilo dūmai, kieme baltavo sniegas, priekinė namo siena buvo šešėlyje, visai juoda; joje geltonavo trobos langai. Greičiausia, tai buvo ne kokio nors pavienio vakaro atsiminimas, o mišinys daugelio panašių vakarų tą žiemą. Kitas atsiminimas, jau daug konkretesnis, lietė Onos Pultinevičienės pasogą.

Jų vedybos įvyko taip skubotai, kad nespėta nė kiek atidžiau pasvarstyti šio klausimo. Jį išsprendė pačios vedybos ir, žinoma, Pultinevičiui nepalankia prasme: dabar jau nebebuvo kaip paspausti uošvio. Dženas Ragažinskas, vienintelis tuo metu galvos nepametęs asmuo, šitaip iš anksto ir pasakė senajam Pultinevičiui. Pastarasis, išklausęs jo žodžius, gerokai nustebo.

— Paspausti Kintų Kalasauską? Kam, ar man? Jūs, Ragažinske, užmirštate, kad aš ne Biskių Biskis, ne Dambelkos Ferenca ir ne Stolauckio Šukys, o tikrai Užplynių Pultinevičius!

Dženas Ragažinskas šyptelėjo.

— Taip. Jūs ne Ferenca. Bet tai nieko nereiškia. Vienintelis dalykas, šiuo metu turįs svarbos, yra tai, kad Kintų Kalasausko mergiškia nori ištekti už jūsų vaiko. Čia ir yra ta vieta, kur galite spausti.

Pultinevičiaus tėvas užsimerkė ir pagalvojo.

— Išspausť iš žmogaus pinigų dėl to, kad

jo mergaitei patinka mano sūnus?

— Biznis, dėde, yra biznis. Amerikoje šitaip: jeigu tu labai nori kokio daikto, tu turi už jį brangiau ir užmokėti.

— Atseit, badaujas žmogus už duoną privalo mokėti daugiau, nei tas, kuris sotus?

— Taip išeina.

Senasis Pultinevičius tik numojo ranka.

Nors ir negavęs įgaliojimo deryboms, Dženas Ragažinskas nutarė jas vesti savarankiškai. Apie šių eigą jis Pultinevičiui papasakojo tik daug vėliau, po eilės metų; tada abudu, žiūrėdami iš tokio atstumo, smagiai pasijuokė.

Buvo taip. Iki vestuvių belikus dviem savaitėm ar kokiam penkiolikai dienų, Ragažinskas, parvažiudamas iš Virbalio, užsuko pas Kalasauską. Senis apypiečiavo. Laikas, kaip matome, nebuvo palankus. Pabudintas, jis išėjo priešinėn mirkčiodamas ir davė Ragažinskui paspausti ranką, visai nespausdamas pats.

— ?

Tiek ir buvo viso pasisveikinimo. Matydamas, kad bet kokios užuolankos būtų tik laiko gaišinimas, Ragažinskas trumpai, suglaustai išdėstė reikalą. Kalasausko veide nepasikeitė nė vienas bruožas. Kiek pradrįsęs, Ragažinskas pridėjo ir šitą: arba dešimt tūkstančių (gera pradinė suma deryboms), arba nesuskambės varpai, neužsiliepsnos žvakės ir neuždundės vargonai. Jam baigus, priešinėje įsiviešpatavo tylą. Mėgindamas ją nutraukti, Ragažinskas užsiminė apie Ameriką. Tylos nenutraukė nė Amerika. Jau imdamas kažką jausti pilve, jis Kalasauskui išdėstė savo filosofiją: "Biznis, dėde, yra biznis" Tai taip pat tik truputėlį pajvairino musių zirzesį palubėje. Netekęs savimi pasitikėjimo, Ragažinskas galiausiai nutarė į tylą atsakyti tylą. Tik tuomet, ir tai po geros valandėlės, Kalasauskas pakėlė galvą ir pažvelgė jam į akis, be pykčio, taikiai, beveik net su pasitenkinimu.

— Prisipažinkit — ar jums šitaip liepė pasakyti Užplynių Pultinevičius, ar kalbate pats nuo savęs?

Nepaisant Amerikoje praleistų ilgų metų, Dženas Ragažinskas širdies gilumoje vis dėlto buvo likęs teisingas žmogus.

Užplynių Pultinevičius man neliepė sakyti nieko. Negalite laukti, kad merdintis liginis įstengtų rūpintis savo interesais. Jais rūpintis tenka man.

Čia tad ir prasidėjo ta derybų dalis, apie kurią kalbėdamas Ragažinskas net po tiek metų nuleisdavo balsą. Kintų Kalasauskas atrodė užvalgęs mielių — jis pradėjo kilti. Pamažu, pamažu, kaip įmaišyta tešla, kurios nesustabdo nė dangčiai, nė apklotai, ir taip tyliai, kad buvo girdėti reumatiškų kelio sąnarių girgždesys. Jo artumoje nebuvo nieko nusitveriamo — Ragažinskas užtai tylomis padėkojo Apvaizdai. Kai Kalasauskas išaugo užstalėje visu savo ūgiu, Ragažinskas, nebe-

žinodamas, ką bepradėti, atsistojo ir pats. Senio dešinioji ranka išsitiesė ir jos rodomas pirštas atsiskyrė nuo kitų. Apimtas didelio smalsumo, Ragažinskas pažiūrėjo ta linkme. Pirštas rodė į duris. Tokiam sumaniam žmogui, kaip Dženas Ragažinskas, nebuvo reikalingi jokie žodiški nurodymai ar paaiškinimai. Šitaip užsibaigė priešvestuvinės derybos dėl Onos Kalasauskaitės pasogos.

Pats Pultinevičius dėl to visai nesirūpino. Tiesą pasakius, dabartiniais laikais jis nesirūpino niekuo, bet tai nereiškė, kad apie žmonos pasogą būtų niekad nepagalvojęs. Tačiau jis gerai žinojo, kad uošvis yra titnagas. Jis taip pat žinojo, kad senis ir labai išdidus. Išdidumas jam nebūtų leidęs likti kam nors skolingą nors penkis centus. Geriausia viską galėjo sutvarkyti laikas.

Ona šiuo ažvilgiu neparodė tiek kantrybės, kaip jos vyras. Vienintelė iš visų Pultinevičių, ji laikas nuo laiko apie tai užsimindavo. Pirmą kartą taip atsitiko rytą po jų dviejų atmintino pasivaikščiojimo liepyne. Pultinevičius nubudo taip vėlai, kad pirmąsyk nuo savo vaikystės pamatė sienoje saulės spindulį. Ona, jau atmerkтомis akimis, rodėsi kažką įtemptai galvojanti. Išgirdusi vyro žiovavimą, ji atsisuko.

— O dėl mano pasogos tu taip pat nesibijok. Tėtis atiduos.

— Atiduos? — paklausė Pultinevičius, dar gerai nesusivokdamas.

— Tikrai atiduos. Matysi, kaip atiduos. Aš tau prižadau.

Jis nusijuokė, jau galvodamas apie ką kitą.

Po to Ona prašneko apie savo pasogą dar kelis kartus, kiekvieną sykį vis kitokiu tonu. Paskutinį kartą tai įvyko vieną sekmadienį. Jie važiovo bažnyčion anksti, tik dviese. Pultinevičius tą rytą buvo nekaip nusiteikęs. Sėsdamas bričkutėn, ji jam tarė:

— Tu, matau, dar vis rauniesi sau plaukus. Ar dėl tų pinigų?

— Dėl kokių pinigų?

— Pats žinai, dėl kokių. Dėl mano pasogos.

— O, aš apie tavo pasogą niekad visai nė negalvojau.

Ona, su viena koja ant pakopos, antrąją nesiekdama žemės, sustojo vietoje. Jos balsas nežymiai suvirpėjo.

— Atseit, Pultinevičiaus, mano tėvą laikai sukčiumi?

Jis tik nekantriai pamojavo sau apie ausis. Kelionėje į bažnyčią ir atgal jiedu netarė vienas kitam nė žodžio. Ona pradėjo vėl kalbėti tik per pietus, daugiau neužsimindama apie įvykį.

Su Kalėdomis prasidėjo šalčiai, kūlimo metas, kada geriausiai byra. Kiekvieną antradienį ir penktadienį rogės po rogių su maišais traukė vieškeliu į Vilkaviškį. Grįždavo suteimus, tuščiomis, dainuodami. Dar nė vienais metais taip gerai nepirko ir taip daug nemokėjo, kaip šiemet. Po Grabnyčių, kiek at-

slūgus šalčiams, Ona paprašė jai pakinkyti arklį.

— Noriu pasižiūrėti tėviškėje, jau senai nebuvau.

— Viena? — nustebo Pultinevičius.

— O kas, lyg aš nemoku, važiuoti?

— Moki?

— Žinoma, moku.

— Būt galėjęs piemuo.

— Kam piemens? Be to, ketinu nakvot, parvažiuosiu kitą dieną.

Nors ir labai nenorėdamas išleisti, Pultinevičius nepasipriešino nė vienu žodžiu. Naujai prikimšo maišę, pakinkė, apsupo kojas pelcdekiu, padavė pirštines, vadžias, botagą ir pamokė:

— Kumelė nusistovėjęs, pradžioje gali nešt. Tu nieko, leisk, tegu, o Kunigiškiuos jau reiks ir botago.

Po to dar stovėjo pas vartus, kol neišnyko už medžių. Kumelė kartais kilsterėdavo užpakalį, bet nenešė. Pultinevičienė laikė atkišusi alkūnes, kaip senas dvaro vežikas. Grižo kitos dienos vakare. Pasiilgęs vyras išbėgo kieman ir perbraukė delnu po pakinktais. Ona, tai matydama nusijuokė.

— Manai, sušildžiau? Nebijok, nesušildžiau.

Ji atrodė labai gerai nusiteikusi.

— Barėsi, kam neatvažiavai ir tu. Prižadėjau, kad atvažiuosim abudu.

— Kada taip? — susierzino Pultinevičius. Kelionės į Kintus jo nežavėjo.

— Šį sekmadienį.

— Ar pašėlai? Šį sekmadienį?

— Šį sekmadienį.

Sekmadienį jau buvo kreiva vėžė, t. y. nei rogėmis, nei ratais. Išvažiavo bričkute ir tikrai nesigailėjo taip padarę: sniegas visur buvo praskydęs, o nuo Pajevonio kalnų bėgo vanduo. Kintuose Ona su pyragais kvepiančia pintine pasuko tiesiai į virtuvę, o Pultinevičius, užkabinęs arkliams ant snukių, buvo beeinas apsižvalgyti tvartuose. Vidury kiemo jį sulaukė piemuo: šeimnininkas jį šaukias į priešinę.

Kalasauskas žentą sutiko, kaip parastai, be žodžio, iš pažiūros nevisai draugiškai. Bet tik iš pažiūros. Pultinevičius ėmė pasakoti apie kelią. Uošvis nesiklausydamas iš žemos kampinės spintelės išėmė dvi galias taureles ir nemažą, ar tik ne litro talpos ropinę su trejomis devyneriomis, užpiltomis ant debesio, alijošiaus ir storos, geltonos šaknies. Pirmas gurkšnis Pultinevičiui ko nerovė iš kaktos akių. Kalasauskas, žymiai suminkštėjęs, pradėjo kalbėti pats.

Tai, ką Pultinevičius išgirdo, buvo vienintelis istorijai žinomas Kintų Kalasausko bandymas pasakyti prakalbą. Dėl nepatyrimo, iškalbos stokos ir nepakankamo žodyno ji daugiausiai apsiribojo šių sakinių kartojimu: "Aš ne toks turtuolis, kaip žmonės šneka",

"Kas manimi pasitiki, tam bus gerai, o kas nepasitiki, tam bus blogai" ir "Žirniai šiemet nuamaravo, sausa vasara, bet kviečiai nieko, byrėjo". Rankas laikė po stalą. Pavargęs ar daugiau nieko nebesugalvodamas, jis nutilo, ėmė žiūrėti pro langą, paskui nusijuokė ir tarė kitu balsu:

— Ona sako, kad jai už tavęs gerai.

Tada Pultinevičius ant stalo pastebėjo voką — paprastą laiškinių voką, baltą su tamsiai mėlynu pamušalu, užklijuotą. Kalasausko ranka jį pastūmėjo artyn. Pultinevičius voką įsikišo kišenėn.

— Dabar gali eit pažiūrėt mūs arklių. Sirtukė kumelinga.

Vos spėjęs iškelti koją priemenėn, Pultinevičius drebančiais pirštais atplėšė voką, skubomis suskaitė naujus, dar čežančius banknotus, įsikišo atgal ir, tyliai švilpinuodamas pro dantis išėjo laukan.

Kiek tame voke buvo? Spėliota įvairiausiai. Nė Pultinevičius, nė Kalasauskas, nė jų šeimos nariai niekad niekam apie tai neprasižijojo nė puse burnos. Viskas buvo palikta vaizduotei, ir liaudis, kaip įprasta šitokiais atvejais, jai atleido vadžias.

Pirmiausia, kai kurie, čia įskaitant ir kaimyną Bidočių, teigė, kad tokio voko visai nebuvo. Faktą, kad pavasariop Pultinevičius ėmė statyti naujus tvartus, Bidočius aiškino tuo, kad tėvui nebegalint atsikelti iš lovos, sūnus nugriebęs kažkokią jo dėžutę. Kalasauskas gi žentą labai apgavęs. Ir tai ne vien piniginiu atžvilgiu. Ona esanti du metu senesnė, nei įrašyta jos pase — 1903 metai ten esą ištaisyti į 1905. Buvusi beištekanči už kažkokio pasienio policininko, bet tas ją metęs. Turinti tik vieną krūtį — antroji jai niekad neišaugusi. Ir taip toliau, ir taip toliau.

Kiti, priešingai, linko tikėti, kad buvęs ne vokus, o visas maišas. Šią nuomonę palaikė didžioji apylinkės gyventojų dalis. Beveik kiekvienas tiksliai žinojo ir sumą. Tiesą pasakius, apie Užplynių Pultinevičienės pasogą daugiau taip jau ir nenustota kalbėti. Net tai, kad jai iš prigimties garbanojosi plaukai, buvo priskirta aukso kasykloms ilgojoje klėtyje prie vieškelio Kintuose.

Pultinevičių šeimyniniame gyvenime, tarp kitko, Onos pasoga užvertė vieną lapą, o atvertė kitą. Įvykusiąją permainą jis pirmą kartą pastebėjo dar tos pačios kelionės pabaigoje, kai sustabdė arklius ties priemenės laipteliais. Ona išlipdama tarė:

— Čia pas kojas pintinė, tai tu paskui įnešk.

Pultinevičius vos susilaikė neatšovęs: "Pašauk berną, tegu įneša; aš tau ne bernas, kad nešiočiau pintines!" Čia pat susigriebęs, ėmė save gėdinti, o paskui spėlioti, kodėl dabar jam tai ūmai ir be jokios priežasties pakilo apmaudas. Bet ar tikrai be priežasties? Jis būtų kirtęs lažybų, kad žmonos balsas, nors visai normalus, nepakeltas, šį kartą skambėjo kiek kitoniškai, nei prieš pasogos

gavimą. Jos ausis — jeigu neklydo — buvo jame sugavusi keistą metalinį garsą. Paskui tą garsą Pultinevičius ėmė girdėti vis dažniau ir dažniau. Net jeigu Ona ir labai nuolankiai prašydavo ką nors pagelbėti ar už ją padaryti, Pultinevičius kartais tyčiomis apsimesdavo neišgirdęs. Tada prašymas būdavo pakartotas jau kitu tonu, tuo naujuoju — jau nebe prašymas, o įsakymas. Galiausiai tai ėmė pastebėti ir kiti. Sykį pavasarį buvo toks atsitikimas.

Atėjus laikui taisyti per žiemą nuo vėjų ir sniego nukentėjusius šiaudinius stogus, Pultinevičius pasišaukė pagalbon Birštoną. Šis eidavo uždarbauti, nes vienintelis iš visų kaimynų buvo ne ūkininkas — teturėjo šešmargį, kai tuo tarpu kolonijos Užplyniuose buvo po 30 ha. Birštona valdė buvusį kaimo kalviadaržį.

Su kalviais Užplyniams, tarp kitko, niekad nesisekė. Tai turėdavo išvaryti, tai patys išeidavo pametę darbymetės viduryje, tai vėl, jeigu kiek ir pabūdavo, visą laiką su kaimu pykdavosi ir esdavosi. Tik paskutinis, Gustavas Pecelis, pasitaikė sugyvenamas, negirtuoklis, bet neilgai išbuvo nė jis. Sykį vasarą, virinant Bukaveckui ašį, gizeliams užkėlus ant priekalo žaižaruojančią, iš karščio baltą geležį, Pecelis iškėlė kūjį ir daugiau jo kol gyvas nenuleido. Krito vietoje kaip maišas. Žmonės spėliojo, kad jam nutrūkusi gysla. Kaip prūsą, palaidojo čia pat ant kalno, nešvėstose senovės kapinaitėse.

Kito tuo tarpu negavo. Bukaveckas įsidėjo medinę ašį, o greitai kilo ir karas. Kazokai kaustydami sudegino kalvę. Pirmaisiais laisvės metais kaimas susirinkime nubalsavo kalviadaržį parduoti pasitaikiusiam pirkėjui Birštonui, dvariškiui, Dubėnų Fukso vežėjui. Buvo vedęs to paties dvaro prievaizdos Rokužos dukrą. Kaip dvariškis, iš žemės reformos tegavo dvihektarį. Šį pardavęs, su turtingo uošvio parama čia nusipirko tris hektarus su gyvenama troba, kluoneliu ir tvartuku.

Uždarbiaudamas Pultinevičiuose, Birštona turėjo geros progos prisižiūrėti. Penktadienį po pietų, kurių metu Ona įsakmiai ir pakartotinai įspėjo savo vyrą daugiau niekad pirštais neimti silkės, Birštona, kluone pasisiekdamas naujo kūlio, šiam tarė:

— Jijė tave, žiūriu, gerai ir pakomanduoja.

Pultinevičius nusijuokė, staiga labai sumišęs, net susigėdęs. Jam pasidarė nemalonu, kad pašalietis gilinas į jo šeimos gyvenimą. Jei taip būtų prašnekęs kas nors kitas, Pultinevičius būtų smarkiai supykęs. Bet su Birštona buvo visai kita kalba. Jis pažvelgė kaimynui į akis ir atvirai paklausė:

— Ar jum, Birštona, tikrai taip atrodo, kad jiji mane komanduoja?

Šis, apglėbęs kūlį, trinkelėjo storgaliu į grendimą.

— Tu patsai dar nejunti, bet iš šalies trupučiuką krenta į akį.

Iš visų Pultinevičiaus kaimynų Birštona skyrėsi dar ir tuo, kad mokėjo už dantų laikyti liežuvį. Šiuo atžvilgiu jis buvo dvare išėjęs puikią mokyklą. Užtat su juo visada būdavo drąsiau ir kalbėti — maždaug kaip klausykloje su kunigu. Pultinevičius dar gerai atsiminė judviejų pirmąjį susitikimą. Kokios trylikos metų, vasarą ganydamas kaimenę, jis sėdėjo paupyje po alksniu, įsigilinęs į eksperimentą, kuris nē tada, nē vėliau nepasirodė sėkmingas. Trumpai sakant, Pultinevičius rūkė visai negalvodamas, kad kas nors galėtų jį čia užtikti. Netikėtai už nugaros nusijuokė storas balsas.

— Žiūrėk, tau per ausis eina dūmai!

Krūptelėjęs, mesdamas papirosą ir griebdamasis už ausų, Pultinevičius atsisuko ir pamatė naująjį Kalvynės gyventoją, dar tik prieš kelias savaites atsikrausčiusį į namelį su žaliomis langinėmis pakelėje anapus duburio, kur Pultinevičiai kasdavo durpes. Iš išgąščio jis buvo bekylas bėgti, bet vyriškis nuramino, atsisėdo šalia žolėje ir ėmė pasakoti, kaip pats šitokio amžiaus surūkė pono Fukso numestą galą cigaro ir kaip paskui nuo to baisiausiai apsirgo. Pultinevičius negalėjo atsistebėti, kad naujasis kaimynas ne tik neketina jo apskusti tėvui, bet dar sėdi šalia, niekur neskubėdamas pačiame darbymetės įkarštyje, ir šnekasi kaip su sau lygiu. Nuo tada jis Birštona labai pasitikėjo, ir dabar šio žodžiai jį privertė susirūpinti. Tai matydamas, kaimynas tęsė toliau:

— Aš visai nesakau, kad tavo pati negera. Man atrodo, kad ji labai gera. Bet visos gražios mergos užauga jau pagadintos. Su gražiom visi šneka ne taip, kaip su negražiom. Jos papranta nieko nepaisyt. Ne tavo pačios kaltė, kad užgimė graži. Lyg tau nepatinka, kad ji graži?

— Patinka, — atsakė Pultinevičius, dar labiau susigėsdamas, bet ir išdidus.

— Na, matai. Negraži būtų nuolankesnė, bet negražios, aišku, nē nenorėjai. Už kiekvieną geresnį daiktą reikia truputį daugiau ir užmokėt.

— Taip, — pritarė Pultinevičius, sukdamas ryšį.

— O praeis metai, kiti, gražumas prapuls, tai ims kitaip ir šnekėt. Gi tau ji vistiek bus graži. Visą gyvenimą. Ir už tai tau bus dėkinga.

Birštona atskyrė pluoštą šiaudų ir pasiilenkė prie savo darbo. Ne viskas, ką jis dabar pasakė, šiuo metu turėjo reikšmės. Tačiau jo žodžius Pultinevičius gerai įsidėjo galvon. Ypač dėl to, kad kaimynas taip atvirai pagyrė jo žmonos grožį. Ir dėl to, kad apie tai kalbėdamas, Birštona gerai nusimainė, apie ką kalbąs.

Birštonienės išvaizda buvo išskirtina. Nuo tada, kai Pultinevičius ją pirmąsyk pamatė, jina jam tapo moters grožio idealu ir juo paliko iki susitikimo Kintuose su Ona Kalauskaite. Birštonienė visai net neatrodė kai-

Taip važiuodavom Lietuvoje į atlaidus.

mietė. Vietinės gražuolės būdavo geltonplaukės, apskritaveidės, baltais ir raudonais skruostais; Birštonienė — tamsiaplaukė, pailgo veido su tvirtu, kampuotu smakru. Jos skruostai buvo ne balti ir ne raudoni, o gelsvi, lygios, vienodos spalvos. Bet gražiausios buvo akys — tamsios, didelės ir pastebimai įkypos, t. y. prapiautos ne tiesiai, o pasvirusios žemyn prie nosies. Tokias akis ir tokią veido spalvą turėjo visa Rokužų giminė. Jos tėvas girdavosi galįs parodyti savo prosenių kapus Vinkšnupių totorių kapinaitėse. Visos penkios Birštonų mergiščios išvaizda buvo panašios į savo motiną, gi būdais — į savo pranokėjus totorius. Jos, taip sakant, buvo gyvas įrodymas to, ką senelis sakė apie giminės kilmę, ir to, ką tėvas sakė apie gražuolių išdykumą.

Gal tad Onos balsas po pasogos gavimo visai nepasikeitė o tik pasidarė natūralus? O kal kartais ji kalbėjo, kaip kalbėjusi, tik tai jos balsas dabar ėmė nemaloniai kutenti Pultinevičiaus ausis? Nē vienam iš šių klausimų jis niekad nesurado patenkinamo atsakymo. Ar, geriau sakant, jo per daug nē neieškojo. Nes šitas įtampos periodas tęsėsi tik neilgą laiką. Po poros mėnesių Pultinevičius nustojo daugiau bepastebėti ką nors Onos balse, vėl nežinodamas, ar taip pasidarė savaime, ar kaip pasėkmė įvykio, atsitikusio anksti pavasarį.

Pakelėje už sodo buvo nedidelė žemės iškiluma, vos pastebimas gūbrelis, kuris išsiskyrė iš aplinkinės dirvos savo šviesesne spalva ir tuo, kad pasėlyje ten kasmet likdavo praplikęs neužaugų lopas. Kadaiše, kai Užplyniai dar buvo ant kalno, čia stovėjo molinė kaimo pirtis. Išsiskirsčius į viensėdžius, ji pasidarė nereikalinga — linus kiekvienas mynė pas save. Jos nenorėjo nē pats Pultinevičiaus senelis — buvo perarti trobesių, užsidegę spalviai grėsė šiaudiniams stogams. Jis tad nuėmė viršų, o molinės sienos,

lietaus paplaujamos, išvirto pačios savaime. Pultinevičiaus tėvas iš griuvėsių išrinko akmenis ir tą vietą išarė. Beliko nederlingas, naudos neatnešąs kauburėlis. Rudenį arime jis ypatingai krito į akį. Kartą, parvažiuojant iš bažnyčios, Ona į jį atkreipė dėmesį.

— Ką čia ketini daryt?

— Daržą, — nusižiovavo Pultinevičius.

— Ant tos plikės neužaugs, nēr ko nē eikvoti diegus. Ar tenais kokia triobavietė?

— Buvo pirtis.

— Taip arti namų! O kur dabar linus minat?

— Paupyje, ant duobės.

— Žinai, ką? Ton vieton pasėsime grikių. Grikliai auga betkur.

Jis ko neišsoko iš važiuojančios bričkutės.

— Grikių? Ar pašėlai? Neturim nē sėklos.

— Paprašysim mano tėtę.

— Tavo tėvas sėja grikių? — Pultinevičius vos galėjo atgauti kvapą iš nustebimo.

— Sėja, net viskas rūksta. Grikinė boba labai skanus daiktas.

— Tavo tėvas sėja grikių!

— Bet kas čia tokio, Pultinevičiau, jeigu mano tėtė sėja grikių?

— Tai gal jisai yra mozūras?

— Nušnekėjai, kaip garnys ant stogo.

— Grikius sėja tik mozūrai.

— Sėja ir ne mozūrai. Pati savo akimis mačiau Prūsiose.

— Tu pamatysi, jei kada važiuosim į Vižainį. Sugriuvę dvarai, niekur nē medžio, ant kiemų mėšlas, nukūrentos tvoros, suklypę lūšnos, kiauri stogai, langai užkamšyti pakulom, šunės palaidi, vaikai nušašę, kas antras sutiktas žmogus elgeta, kelias viena bala, užkalbini lietuviškai, tai nepasuka nē galvos, ir — visur grikliai!

— Grikliai labai gražiai žydi ir labai saldžiai kvepia — per žydėjimą kvepia medum iš tolo.

— Aš nenoriu sakyti, kuo jie kvepia. Tau pa-

Pabaltiečiai demonstruoja Washingtone prieš Australijos darbiečių vyriausybę rugp. 17 d. NPrieky eina dr. Jonas Genys ir Eduardas Šumanas (su Lietuvos vėliava)

LIETUVIAI, LATVIAI IR ESTAI DEMONSTRAVO PRIE AUSTRALIJOS AMBASADOS WASHINGTONE

Rugpiūčio 17 d. Washingtone, prie Australijos ambasados demonstravo lietuviai, latviai ir estai. Apie pusantro šimto žmonių savo plakatuose pasmerkė Australijos dabartinės vyriausybės negarbingą veiksmą pripažįstant Rusijai teisę į Baltijos kraštų teritoriją. Gal tiksliausiai šį Australijos nusikaltimą apibūdė nešami plakatai: **Australija, pati buvusi kolonija, remia rusų kolonializmą; Australija yra laisvojo pasaulio išdavikė.**

Tad pirmą kartą Washingtono istorijoje įvyko demonstracijos prieš Australiją. Kai kuriose gatvėse sulaikytas judėjimas. Matėsi vėliavos, plakatai, žmonės, būriai policininkų zujo aplink ant motociklų. Kiti policininkai matavo 500 pėdų Australijos Ambasados ir stabdė demonstrantus, kad neprieitų arčiau. Jie buvo draugiški ir suprato pabaltiečių reikalą.

Po valandos laiko demonstrantai nutarė eiti link Baltųjų Rūmų, bet čia reikėjo praeiti pro rusų ambasadą. Policija prašė palaukti, kol sužinos, ar galima ta kryptimi eiti. Buvo vėl pranešta laukti 500 pėdų atstume. Daug praeivių ėmė dalinamus lapelius ir norėjo sužinoti, kodėl baltų tautos demonstruoja prieš Australiją... Pajvairinimui viso vaizdo "dalyvavo" ir Australijos kengūra su raudonu kūju ir priekalu ant nugaros. (Tam buvo gauta labai įspūdinga iškamša). Ji ypač patiko televizijos reporteriams.

Australų ambasadoje bei fasade nesimatė jokio judėjimo. Tik patruliavo būriai Amerikos policininkų. Demonstracijai einant prie galo, bet dar neišsiskirsčius, iš demonstracijos išsiskyrė trys vyrai ir su oficialiais raštais bei parašais ėjo link ambasados. Delegaciją sudarė prof. Jonas Genys (lietuvis), prof. Talivaldis Šmits (latvis) ir inž. Maida Kari (estas). Tuo pat juos pasitiko policija ir ant laiptų stovintis civilis, kuris sakėsi esąs ambasados saugumo viršininkas. Jis tuo pat pasakė, kad čia demonstruoti negalima. Delegatai pasakė, kad jie nedemonstruoja, bet vizituoja — nori pasikalbėti. Civilis atsakė, kad ambasadorius įsakė nieko neįleisti. Delegatai

dar paklausė, ar ambasadorius tikrai įsakė neįleisti baltų delegacijos. Kai jis dar miksėjo, išniro vyras ir liepė delegaciją įleisti — jis buvo oficialus ambasados konsulas.

Priėmė konferencijų salėje ir bandė aiškinti Australijos užimtą poziciją. Delegatai atrėmė visus motyvus ir labai aštriai kritikavo šios, buvusios, kolonijos veiksmus. Buvo jam priminti Baltijos kraštų vargai, trėmimai, persekiojimai ir kankinimai. Taip pat buvo priminta, kad anksčiau ar vėliau Rusijos dabartinė imperija subyrės ir Australijai liks amžina istornė gėda už jos neteisėtą akciją Baltijos kraštų atžvilgiu.

Raštiškai buvo įteiktas sekantis memorandumas, pasirašytas virš 200 žmonių:

"Mes protestuojame prieš Whitlando Federalinės Vyriausybės suteiktą de jure pripažinimą sovietų prievarta įvykdytai Baltijos kraštų, Lietuvos, Latvijos ir Estijos, aneksijai. Šis aktas išniekina rinkimuose duotus pažadus.

Audra protestų pačioje Australijoje įrodo, kad šis vyriausybės aktas nereprezentuoja žmonių nusistatymo, kurie nori toliau tęsti ilgas tradicijas, remiančias visų pasaulio tautų apsisprendimo teisą. Mes tikime, kad protingas šio neapgalvoto nutarimo persvarstymas bus tęsiamas, ir kad tas ves į sugrąžinimą pirminio nusistatymo, vėl pripažinti Australijos paramą laisvei ir teisingumui visame pasaulyje."

Demonstracijų eigą parodė Washingtono televizijos 5-tas tinklas laike žinių. Pasakė, kad demonstravo lietuviai, latviai ir estai prieš Rusijos įvykdytą šių kraštų akensiją. Tik negalėjo išaiškinti, kodėl čia buvo įvelta Australija. Buvo vėl kreiptasi į tinklo autoritetus. Ir sekančią dieną buvo duotas teisingas reportažas. Tad gavome dvigubą Baltijos kraštų pagarsinimą Amerikos sostinėje.

Demonstraciją koordinavo Centrinis Amerikos Baltų Komitetas, o vykdė vietinės Washingtono organizacijos. Didelė padėka tenka visiems lietuviams, kurie paliko spalvotas televizijas bei atšaldytus namus ir paklausė kvietimo išeiti į karštas gatves ir čia atiduoti savo duoklę kenčiančių brolių ir seserų labui. Buvo atvykę ir keletas žmonių iš Baltimorės, kuriems irgi priklauso pagarba už Lietuvos reikalų gynimą.

tinka, ar nepatinka, o aš savo lauko grikliais uždergt neduosiu! Ir tai dar kur — prie pačio kelio, kur visiems matyti! Aliai pravažiavėlis botkočiu badys į mano namus.

Jis kalbėjo truputiuką su įkarščiu, ir gal dėl to Ona daugiau nesakė nieko, nors, kadangi sėdėjo prisiglaudusi, Pultinevičius jautė, kaip įsitempė jos kūnas. Bet netrukus jis šį epizodą visai užmiršo, ir tai gan ilgam laikui — net iki pavasario, beveik iki daržų sodinimo.

Apie tą laiką jis pastebėjo būsimoje daržvietėje besikalančius kažkokius daigus. Tai buvo keistokas reiškinys. Ypač, kad želmėnys kili vien ant kauburio ir kad jų apimtas plotas buvo taisyklingas keturkampis su aiškiai užbrėžtomis ribomis. Sumojęs, ką tai gali reikšti, Pultinevičius įsuko savo kėlin tokiu greičiu, kad vieną akimirka bričkutė važiavo tik dviem ratais. Niekam nieko nesakęs, net nemėginęs klausinėti berno, po keturių su puse minučių jis ant kauburio įsmeigė noragą. Diegai buvo smulkūs, garbanoti. Pultinevičius dar niekad savo gyvenime nebuvo matęs, kaip dygsta grikliai. Ilgai netrukus, jie visi buvo aukštyrėn kojomis. Šviežiai arta vieta taip skyrėsi nuo aplinkinės dirvos, kad Pultinevičius, kiek atitokęs ir beveik net pabūgęs galimų pasėkmių, nutarė syki, kitą pervaziuoti akėčiomis. Švietė saulė, pūtė vėjas, žemė džiūvo beregint. Bet paskui apsigalvojo — kam slėptis? Tegu pamato. Taip dar geriau; taip ir reikia. Jis kelias dienas praleido įtempime, bet atoveikos nebuvo.

Ona daugiau apie griklus neužsiminė nė tais, nė kitais metais. Prieš sodindamas daržą, Pultinevičius kauburį apsėjo lubiniais, ir tai kartojo kelis metus iš eilės, kol galiausiai nepradėjo vesti ir šis plotelis. O svarbiausia, nuo tos dienos, kai jis aparė griklus, Pultinevičius liovėsi girdėjęs savo žmonos balse tą, tikrąją ar tariamą, kietesniąją gaidą.

Idomiausia, kad vėliau tai prisimindamas, Pultinevičius dažnai net paabejodavo, ar tada ant kauburio tikrai dygę grikliai. Jis žinojo, kada vasarą prieš tai pakelėje buvo sėta repsų. Rudenį jis tą varsnų galą apie kauburį, keturkampį sklypelį, paliko visai nepiautą — taip ten buvo reta. Tegul nors pasitręšia, kai apsiars. Tad galėjo būti atžėlę iš sėklų. Skamarakučio tardyti jis nedrįso. Kurį, tuomet, iš judviejų šis įvykis labiau paveikė — ją ar jį? Vienaip ar kitaip, senosios kaimo pirties griuvėsiai, prieš galutinai išnykdam, dar atliko paslaugą naujajai Užplynių kartai.

STEPONAS KOLUPAILA

MONOGRAFIJOJE

Leidinyi apie prof. Kolupailą

Ši rudenį pasirodys kapitalinis veikalas apie žymų hidrologą, visuomenininką, spaudos bendradarbį, profesorių Steponą Kolupailą.

Kolupaila buvo ne tik žymus šio šimtmečio hidrologas, bet ir judrus lietuvių visuomenininkas, paskaitininkas, LE bendradarbis. Pradėjęs akademinį darbą Rusijoje, profesoriavo Vytauto Didžiojo ir Notre Dame universitetuose, mirė prieš 10 metų JAV-bėse.

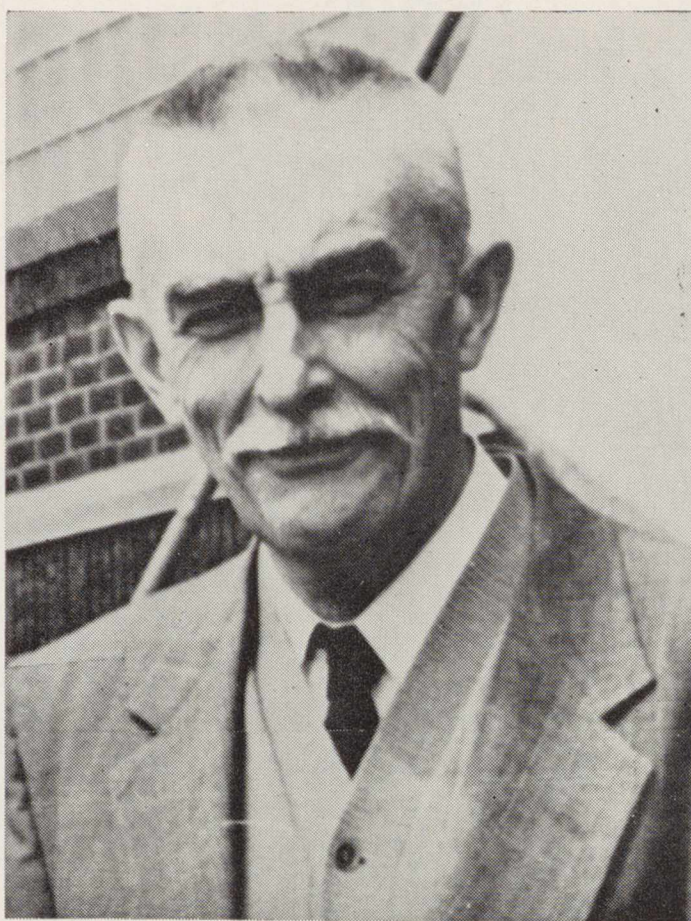
Knygos autoriai yra mirusio profesoriaus buvę studentai inž. Juozas Danys ir dr. Jurgis Gimbutas. Su autoriais išsamiai bendradarbiavo velionio šeima, eilė kolegų ir bičiulių. Pažymėtini: Zenonas Bačelis, Ksaveras Kaunas, J. ir R. Baubliai, prof. J. Brazaitis, dr. A. Damušis, A. Didžiulis, prof. S. Dirmantas, P. Narutis, K. Palčiauskas, dr. A. Šešplaukis, kun. J. Prunskis, ir kt. Taip pat naudotasi daugeliu detalių, atskleidžiančių dienoraščių ir net iš Lietuvos atsivežta, dešimtmečius vesta Kolupailos šeimos svečių knyga. Spalvinga, daugialypė profesoriaus Kolupailos asmenybė kruopščiai, išsamiai ir objektyviai atkurta monografijos puslapiuose.

Vieno iš monografijos autorių, dr. Jurgio Gimbuto, nuomone, prof. Kolupailos biografija yra ne vieno žmogaus gyvenimas, o piūvis per jo aplinką Lietuvoje ir išeivijoje. Toji Kolupailos aplinka apima šimtus žmonių ir dešimtis organizacijų bei įstaigų. Kolupailos veikla buvo šakota ir jo darbo vaisiai svarūs ir gausūs. Tam pasiekti reikėjo ypatingai valingo būdo. Tur būt, būdingiausias Kolupailos charakterio bruožas, lydėjęs jį per visa gyvenimą, buvo visiškas, tiesiog asketiškas atsidėjimas savanoriškai prisiimtoms pareigoms. Nors Kolupaila pasiekė aukštų profesinės karjeros viršūnių, jo gyvenimas buvo atžymėtas ne pasitenkinimu ir materialiniu atpildu, o nuolatinio nerimo, įtampa, kova už savo užsibrėžtus idealus. Lietuvių visuomenė šią knygą gaus rudenį, ir tada prieš ją pilnai atsiskleis Kolupailos asmenybė.

Kolupaila — pasaulinio lygio mokslininkas

Rimto mokslininko pripažinimas įgyjamas atspausdintų darbų būdu. Atseit, mokslininkas išsprendžia, išnagrinėja koki nors uždavinį, paskelbia savo darbą, jo vaisiais naudojasi kiti. Ypač svarbūs ar žymūs darbai paplinta į kitus kraštus, yra verčiami į kitas kalbas ir t. t.

Pirmąją savo knygą Kolupaila parašė 1918 m. rusų kalba — tai buvo pirmas hidrometrijos vadovėlis Rusijoje. Lietuvoje Kolupaila atspausdino labai daug mokslinių darbų ir spėjo išleisti du "Hidrometrijos" tomus. Pastarąją knygą buvo labai susidomėjusi Vokietija, bet karo sąlygos nebeleido jai pasirodyti vokiškai. Amerikoje pasirodė 1,000 puslapių Kolupailos Hidrometrijos bibliografija ("Bibliography of Hydrometry"), 1961 m., labai palankiai kritikos sutiktas mokslinis leidinys. Čia autorius aptaria apie 7,400

PROF. STP. KOLUPAILA

veikalų ir mini apie 4,500 asmenų iš viso pasaulio kraštų. Leidinio paruošimą dalinai rėmė Amerikos National Science Foundation. Ši kapitalinį leidinį anglų kalba Kolupaila dedikavo Lietuvai.

Steponas Kolupaila yra plačiai žinomas keliautojas, Lietuvos žemių, o ypač vandenų tyrinėtojas. 1934 - 49 m. laikotarpyje yra suregistruota virš 20 Kolupailos kelionių Lietuvos upėmis ir ežerais. Surinktas žinias bei išpūdžius profesorius naudojo ne tik populiariems kraštotyros reportажams, bet ir savo hidrografinėms studijoms. 1930 m. Kolupaila "Židinyje" rašė: "Kad mylėtum savo kraštą, kad būtum patriotas neiškaipyta žodžio prasme — tam reikia jį pažinti."

Okupacijų metu profesorius tęsė savo pamiltas vandens keliones, nors jau sunkesnėmis sąlygomis. Kelionių metu profesorius daug fotografavo ir savo skaidrių rinkinį išsivežė 1944 m. traukdamasis į užsienius.

Kolupailos veikla okupacijų metais

1940-41 m. bolševikinės okupacijos laikotarpiu prof. Kolupaila buvo Universiteto Statybos fakulteto dekanas. Šalia paskaitų ir pareigų universitete Kolupaila dirbo Energijos Komiteje ir Lietuvos Mokslo Akademijoje, atspausdino eilę mokslo darbų. 1940 m. gruodžio mėn. pasirodžius Kolupailos "Hidrometrijos" antram tomui, fakulteto taryba autoriui suteikė inžinerijos daktaro laipsnį. (Tais pat laipsniais buvo atžymėti ir trys kiti profesoriai: Pranas Jodelė, Steponas Kairys ir Kazys Vasiliauskas).

Vokiečių-rusų karas Kolupailą užklupo Leningrade, mokslininkų konferencijoje. Po didelių pastangų profesorius grįžo 1941 m. liepos 5 d. Kolupailos veiklą universitete okupacijos metu atestuoja liudijimai. Prof. Jonas Šimoliūnas: "Jis, būdamas VDU Statybos fakulteto dekanu, sklandžiai išvairavo fakultetą pirmosios bolševikų okupacijos metu." Dr. Jonas Grinius: "Nors ... aš buvau ir esu prof. Kolupailai labai dėkingas už suteiktą paramą per pirmąją sovietų okupaciją man sugrįžti į universitetą, tačiau negalėčiau pasakyti, kad profesoriaus elgesiui būčiau

galėjęs pritarti visur... Žinoma, aš nežinojau, kokių tikslų jis tai darė."

1940 m. vasarą tris savaites Kolupaila buvo paskutinis dienraščio "XX Amžius" redaktorius. Kelias dienas prieš buvusių redaktorių, Igno Skrupskelio ir Prano Dielininkaičio, areštą, Kolupaila perėmė dienraštį nenoromis ir, kaip dabar žinoma, neilgam. Kolupailai redaguojant nei dienraščio turinys, nei mintis nepakito, nes pats politinis suvaržymas jau buvo vykdomas cenzūros nuo pat okupacijos pradžios. Paskutinių savaitžių bėgyje dar spėta atspausdinti eilė sumaniai, drąsiai parašytų straipsnių, jau mirtin okupanto pasmerktuose puslapiuose. Likvidavus "XX Amžių", "Kosmą", "Židinį" ir kitus laikraščius bei žurnalus, Kolupailai nebeliko kur rašyti.

1941 m. liepos 7 d. Kolupaila atsilankė pas Laikinosios Vyriausybės min. pirmininką prof. Juozą Brazaitį. Prof. Brazaičio žodžiais: "...Karo pradžia užtiko jį pakeliui iš Leningrado konferencijos į Kauną. Jis pasipasakojo, kad partizanai, rodos, prie Utenos, jį buvo sulaikę, bet jis davęs jiems žodi prisistatyti pats Laikinosios Vyriausybės dispozicijai ir pasiduoti jos sprendimams. Tą žodį tesėdamas jis ir atvyko į mano kabinetą. Kadangi žinojau jo veiklą okupacijos metu, užtikrinau jį, kad nėra jokių kliūčių..." Pagal sąlygas ėjo darbas universitete. Siautė rūpesčiai, okupacinės valdžios reikalavimai, aršetai, mėtymai iš patalpų, jaunuomenės šaukimai darbams ir pan. Prof. Šimoliūno namuose įsikūrė "pogrindžio" universiteto dalis, su biblioteka, kai kuriuo inventorium. Kad išvengtų civilinės valdžios trukdymų, savo moksliniam kabinetui Kolupaila gavo oficialų vokiečių kariuomenės užrašą: KARIUOMENĖ. ĮEJIMAS DRAUDŽIAMAS. Bibliotekų ir inventoriaus perkraustymui bei kariuomenės užrašo parūpinimui talkininkavo Kolupailos buvę kolegos mokslininkai, tuometiniai vokiečių kariuomenės karininkai. Šiuo būdu universiteto darbas ėjo toliau.

Kolupaila tęsė darbą Vaclovo Biržiškos bibliografinėje komisijoje, Lietuviškosios Enciklopedijos redakcijoje, bendradarbiavo "Technikos" žurnale, "Gimtajame Krašte". Taip pat tyrė Lietuvos vandenį, tik dabar jau pavojingesnėse sąlygose: krašte siautė vokiečių bei sovietų dezertyrai ir įvairios partizaninės grupės.

Iš profesoriaus kruopščiai vesto dienoraščio mirga datos, įvykiai, vardai. Pagaliau savo šeimos svečių knygon pats K. įrašė 1944 m. liepos 9 d.: "16 val. paliekam savo kampeį Aukštojoje Fredoje karo likimui."

Kolupailų šeimos svečių knyga

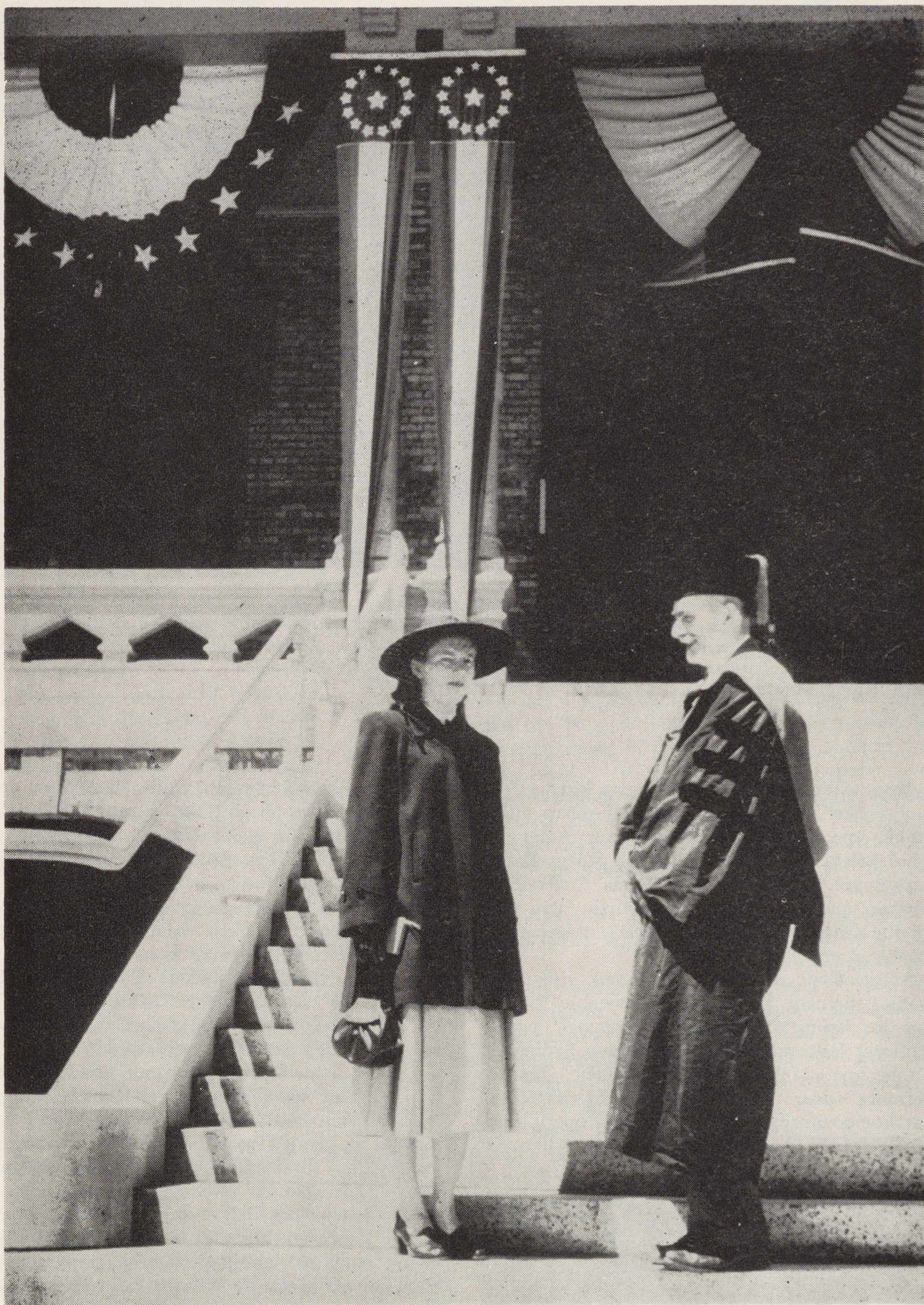
Kolupailų šeima vedė svečių knygą, kuri buvo išsaugota ištisus dešimtmečius ir atsivežta net Amerikon, čia tęsiama. Svečių knyga buvo nemažai naudota ruošiant Kolupailos monografiją. Svečių knygoje seka daugybė įrašų, apimančių ne tik visą eilę Lietuvos gyvenimo asmenybių, bet ir dienas išeivijoje. Randame ne tik lietuvių, bet ir svečių iš užsienio sveikinimus, linkėjimus, įrašus. Ši svečių knyga laikytina muziejinės vertės, nepaprastai įdomiu dokumentu. Štai keletas ištraukų.

Vienas iš labai daugelio besidžiaugiančių gražiomis šeiminingų širdimis.

Kun. F. Kemėšis, 1925. 11. 30.

Linksmesnis darosi gyvenimas, kada gali su-tikti įdomius ir malonius žmones!

J. Gruodis ir S. Gruodienė, 1925. 11. 29.

Prof. S. Kolupaila akademinėje togoje su trišpalvės gobtuvu ant Notre Dame, South Bend, Ind., un-to. Su juo duktė Evelina Masiokienė. to un-to sekretorė. Prof. Kolupaila buvo šio un-to

profesorium nuo 1949 m. iki 1962.

● Prof. S. Kolupaila at Notre Dame University, So. Bend, where he lectured 1949-1962 and his daughter.

Mielam draugui - bendradarbiui ir jo šeimalei visų laimių.

Pr. Dovydaitis, 1926. 4. 5.

Džiaugiuosi apsilankęs taip gražiame lizdelyje. Šeimininkams — ilgiausių metų

A. Žmuidzinavičius, 1926. 7. 17.

Draugo namą išvysti lygu savame pabūti: ramu ir patogiu.

Kan. dr. J. Tumas-Vaižgantas, 1929. 10. 29.

Pripuolamai pakliuvęs pas prof. Kolupailą į tokią jaukią hidrologų draugiją, beveik gailiuosi,

kad esu geležinkelietis, bet ne hidrologas.

Inž. J. Šližys, 1934. 7. 23.

Atsisveikinant ilgesniam laikui su miela Kolupailų šeima.

A. Vaičiulaitis, 1940. 3. 5.

Laisvės pragiedruliai švystelia tam, kad būtų daugiau vilties ir atsparumo naujoms nelaisvėms pakelt.

Juozas Ambrazevičius, 1941. 9. 29.

Po 26 metų vėl turiu pasirašyti šioje istorinėje knygoje. Lietuvos laikų Veterinarijos Akade-

mijos rektorius, e. o. profesorius, buvęs D.P., o dabar "kennel man". **Juozas Motiejūnas**, 1949. 4. 25.

Šeštosios Kūčios be namų! Smagu praleisti jas Krikšto Tėvelio šeimoje. Ačiū visiems ir linksmų Kalėdų.

Julius Jodelė, 1950 metų Kūčių vakaras.

Koks didelis malonumas mažoje vietovėje turėti draugišką, suprantančią ir nuoširdžią lietuvišką šeimą — tokią, kokia yra Kolupailų šeima! **Liūtas Grinius**, 1954. 2. 14.

Nepaprastai džiaugiuosi, kad turėjau progos aplankyti mūsų brangų Profesorių ir jo šeimą, savo akimis pamatyti jo mokslinio darbo laboratoriją ir jo šiltus ir svetingus namus. Vešiuosi Romon daug optimizmą įkvepiančių minčių, gautų iš Jūsų per tas kelias valandas.

Jūsų **Zenonas Ivinskis**, 1961. 9. 6.

Daug metų prabėgo nuo mūsų pažinties tolimoje Maskvoje! Ši kartą teko susitikti net Amerikoje. Norėčiau paskutinį kartą įrašyti į šią Jūsų šeimos brangią knygą — kai jau teks būti už jūrų marių, ten, kur pradėjome gyvenimą. Tėnai norėčiau ir baigti.

S. Dirmantas, 1952. 4. 20.

P. p. Kolupailų namai mūsų tremties gyvenime Amerikoje — deimančiukas pilkoje aplinkoje.

Adch. **Jonas Mulokas**, 1952. 4. 20.

ANTANAS DUNDZILA

ARS POETICA MODERNA

Būdavo, seniau eiles kai rašom —
Reikia ritmo, reikia pėdų, irgi rimo...
O dabar — rašyk be nieko! Prašom!
Dabarties taisyklėm jokio aptarimo.

Būdavo, kai bandom sueiliuoti:
Meilę - seilę, Miką ir Mikasę, —
Klausiamo Bizauską, Gabrij, ar Keliuotį
Kalam net pakaušį prasikasę...

Žodžiai turi eit rikiuotėj, kaip kareiviai:
Kairę! Dešinę! Lygiuok! Į taktą!
Už kiekvieną ritmo-rimo kreivę
Gausi, būdavo, nuo kritiko į kaktą.

Šiandien — į kompiuterį, ar plaunamą mašiną
Įmeti surinkęs žodžių šimtą-kitą, —
Coca-cola troškulį kol numalšina,
Jie su kojine, su kelnėm šoka ten "Mikita"...

O paskui, išėmęs mišinį, sudėstai:
Kelnių kišką, žodį, skiemenį, rankovę —
Ir poemos plaukia kaip per sviestą,
Ir pelnai poeto modernisto šlovę!

A, PAGRAMANTIS

Solistė G. Čapkauskienė pasirašo Lietuvių Archyvo svečių knygoj Adelaidėj. Stovi ALB Krašto Kultūros Tarybos pirm. V. Baltutis ir archyvo vedėjas J. Pyragius.

Foto A. Budrys

● Soloist G. Čapkauskas making an entry into the Honor Register at the Lith. Archive in Adelaide.

SOLISTĖ ČAPKAUSKIENĖ AUSTRALIJOJE

Adelaidės geležinkelio stotyje sol. Čapkauskienę pasitinka —U. Jucienė, M. Neverauskienė, J. Lapšys, viešnia solistė. Čapkauskienė, E. Baltutienė, V. Baltutis, V. Neverauskas.

Foto A. Budrys

● Soloist G. Čapkauskas greeted upon arrival at the railway station in Adelaide, Australia.

Nors Australijos lietuviai gyvena kitame "pasaulyje", bet jie nėra pamiršti mūsų menininkų, ypatingai gyvenančių Šiaurės Amerikoje. Prieš keletą metų lankėsi solistas Stasys Baras, paskui vėl solistai Baras ir Dana Stankaitytė, o šiais metais, Australijos Lietuvių Bendruomenės Kultūros Tarybos pakviesta, solistė Gina Čapkauskienė iš Kanados.

Solistė Čapkauskienė aplankė veik visas Australijos lietuvių kolonijas. Kiekvienoje kolonijoje jos koncertai buvo labai sėkmingi, gausiai tautiečių lankomi. Solistė koncertavo Sydnėjuje, Canberroje, Melbourne ir Adelaidėje. Jos repertuarą sudarė lietuvių liaudies dainos, lietuvių kompozitorių dainos ir arijos š operų. Lietuvių liaudies dainos žavėjo savo subtilumu ir

gražiu išpildymu, o operų arijos daug kam priminė dar Lietuvoje girdėtas operas. Solistės natūralus balsas ir aukšta dainavimo technika, laisvas ir plastiškas judesys scenoje susiliejė vienon harmonijon.

Australijos lietuvių spauda aukštai įvertino solistės koncertus ir tikisi, kad solistė nepamirš mūsų ir vėlei aplankys su koncertais.

A. Binkevičiūtė-Gučiuviene štai kaip apibūdino solistę Čapkauskienę "Mūsų Pastogėje", Nr. 17 (1974. 4. p9): "Jos gražus, sultingas balsas savo prigimtimi, be abejo, priklauso operinių balsų klasei ir koloratūrinių balsų kategorijai. Tačiau jis sunkiai išspraudžiamas vien į "koloratūrinio" balso sąvokos rėmus, toli išsidadamas už tų rėmų ribų dėl savo didelės potencijos, ryškaus dramatinio polinkio, imponuojančios plačios apimties ir bendro pajėgumo."

Solistė taip pat dalyvavo suruoštame Religiniame koncerte, kuris įvyko Lietuvių Studijų Dienų metu Adelairėje. Religinis koncertas vyko Lietuvių Katalikų Centro koplyčioje, kuri sausakimšai buvo pripildyta. Čia solistė atliko keturias giesmes ir dvi su Šv. Kazimiero parašytas chorą, vadovaujamu N. Masiulytės.

Visų kolonijų lietuviai solistę gražiai priėmė ir laisvu nuo koncertų metu aprodė įžymesnes Australijos vietas.

Linkėtina, kad ir ateityje mūsų menininkai, kurių tiek daug yra Šiaurės Amerikos žemyne, nepamirštų tolimos Australijos ir tos saujelės lietuvių, išsėdusių po Pietų Kryžiumi.

V. Baltutis

Solistė G. Čapkauskienė tarp Melbourne lietuvių, Australijoje.

● Soloist Čapkauskas amongst Lithuanians of Melbourne.

JAUNIMAS BRAZILIJOS LIETUVIŲ

Brazilijos lietuviai beveik dauguma yra atvykę tarp 1925 ir 1928 metų, tad dabartinis jaunimas yra jau trečios ar ketvirtos generacijos: tai lietuviybės atžvilgiu daug kame atsiliepia. Labai mažai kas laisvai lietuviškai kalba.

Ekonominė padėtis bendrai paėmus yra gan gera, bet nemažai tautiečių neturi savo nuosavų namų. Tad beveik normalu, kad dauguma jaunimo jau nuo 15 metų amžiaus eina dirbti, kad vakarais galėtų lankyti kokią nors mokyklą, nes tėvų uždarbio užtenka tik pragyvenimui. Jaunam pradėjus dirbti, labai atsiliepia į sveikatą. Prie to dar prisideda labai įtemptas Sao Paulo gyvenimas. Gyvenama perankštose patalpose, po 3 iki 5 viename kambaryje. Daugumas dirba ir šeštadieniais, tad poilsiui ir mokslui lieka tik sekmadienis.

Suaugusiųjų daugumas prisimena Lietuvą kaip vargdienų šalį, iš kurios emigravo ieškodami Brazilijoje geresnio gyvenimo, nors pradžią daug kam buvo dar sunkesnė negu Lietuvoje. Tačiau, nežiūrint to, jų jaunimas yra pamilęs Lietuvą, labai domisi jos istorija ir kultūra, ypačiai dabar, III-jo Pasaulio Lietuvos Jaunimo Kongreso išvakarėse.

Per paskutiniuosius kelius metus jaunimas yra susiorganizavęs į įvairias tautinių šokių grupes, o neseniai pradėjo veikti skautai. Vyresnis jaunimas yra sudaręs "Nemuno" tautinių šokių grupę, kurios skatintojas ir globėjas yra kun. A. Saulaitis, o grupei vadovauja J. Lukoševičius. Mažesnieji yra sudarę tautinių šokių grupę "Rūtėlę", kuri, nors ir mažesnių pajėgų, bet jau spėjo šauniai daug kur pasirodyti, kaip pvz. prieš plačią brazilų publiką televizijoje. Grupei pradžią davė seserys Teresė ir Marytė Aleknavičiūtės; ją globoja kunigai saleziečiai ir dabartinė globėja yra Eugenija Bacevičienė.

Jaunimas susitinka jaunimo namuose "Ramovėje", kuriuose yra keletas puikių salių su gerais įrengimais jaunimo laisvalaikui ir bendrai pobūviams. Namus kadaise pastatydino kun. J. Šeškevičius.

"Ramovėje" vyksta ir lituanistinė mokyklėlė (du kartus savaitėje); joje pastoviai mokytoja kpt. Jz. Čiuvinškas.

Taip pat Jaunimo Namuose ir skautai turi savo savaitines sueigas; jau yra 15 davusių skautišką įžodį.

Daugumas jaunimo yra mišrių šeimų atžalos ir namuose vartojama kalba nėra lietuvių kalba, tad jaunimas lietuviškai nebekalba. todėl geriausia perduoti žinias apie Lietuvą ir supažinti jaunimą su Lietuva yra įvairios stovyklos ir stovyklėlės — šalia praktiško tikslo jaunimui suteikti galimybę sveikame ore praleisti atgaivos valandas, jos sudaro puikią progą per trumpą laiką pramokinti lietuviškų dainų ir ypačiai tėvų žemės meilės.

Šalia stovyklų pravedamos ir susikaupimo dienos, per kurias jaunimas privedamas prie įsisąmoninimo ir jam duodama progos pagrįsti savo tikėjimą.

Stovyklose ir susikaupimo dienos dalyvauja vidutiniškai apie 100 jaunimo.

Šių metų pradžioje vyko BLB-nės rinkimai: naujoji valdyba, susidedanti iš jaunesnės kartos žmonių, yra pasiryžusi būtinai padidinti Brazilijos lietuvių susidomėjimą lietuvių kalba ir kultūra ir imasi visokių priemonių. Viena tokių yra studentų stipendijų galimybių praplėtimas (jas prieš dvejus metus pradėjo organizuoti kun. H. J. Šulcas). Dabartiniu metu 4 studentai gauna po stipendiją; per 1973 m. trys studentai gavo po stipendiją.

Pabaltiečių šventė Sao Paulo, Brazilijoje š. m. birželio 9 d., dalyvaujant 350 lietuvių, latvių, estų ir jų bičiulių brazilu.

Manoma įsteigti bendrą lietuvių fondą kultūros reikalams, kuris rūpintųsi apsiuokimais tarp JAV, Kanados ir Brazilijos studentų. Taip pat ieškoma surasti galimybių, kad kuo daugiau moksleivių galima būtų pasiųsti į Vasario 16-os gimnaziją.

Visų tų pastangų tikslas, kad ateityje būtų lietuvių, išmokusių gerai savo tėvų kalbą ir pažinusių įvairių vietovių lietuvių kultūrinį gyvenimą. Tai suteikia viltį, kad taip bus užtikrintas lietuviybės tęstinumas nelengvam lietuviybės išlaikymo darbui ir šiame pietų krašte, į kur prieš 50 metų emigravo su didelėmis viltimis apie 50,000 mūsų tautiečių. Gal mums suteikta pareiga jų neapvilti. Tuo keliu bandomė eiti, vykdydami lietuviybės išlaikymo pareigą ir kovodami dėl savo tautos ateities.

Kun. Hermanas Jonas Šulcas

"Nemuno" tautinių šokių grupė, vadovaujama Jono Lukoševičiaus, po pasirodymo per ketvirtą metinę Sao Paulo pabaltiečių parodą miesto centre. Ją liepos 19-28 lankė virš 10,000 iš įvairių vietovių ir kraštų.

"Nemunas" lietuvių ir brazilų tarpe pasirodo apie 30 kartų per metus. 1972 ir 73 m. šoko tarptautinėje folkloro šventėje, kurią ruošia japonų kolonija Sao Paule. 1972 m. dalyvavo IV Lietuvos tautinių šokių šventėje Chicagoje.

● "Nemunas" dancers of the 4th annual exhibit of Balts in Sao Paulo, Brasilia.

Ruošiantis studentų suvažiavimui

Š. m. lapkričio 28-31 dienomis ruošiamas Šiaurės Amerikos Lietuvos Studentų Sąjungos suvažiavimas Toronte. Šio suvažiavimo tema — V i e n y b ė. Suvažiavimo rengimo komitetas stengiasi praveisti planą visiems studentams (klubams) susijungti į vieną stiprią sąjungą.

Tokiu būdu organizacija pasidarytų stiprus vienetą aukštesiose mokslo institucijose ir galėtų veikti geriau nei praeityje.

Daugiau informacijų seks vėliau; ir taip pat visi mūsų tautiečiai bus painformuoti suvažiavimo rezultatais.

Rengimo komitetas nėra stiprus finansiškai; pvz., šio suvažiavimo vien tik pašto ženklai kaštuos apie \$350; todėl nuoširdžiai prašome, kad Akademikai, Filisteriai ir visi tautiečiai, kuriems rūpi studentų veikla, prisidėtų prie suvažiavimo rengimo finansiškai. Auką siųskite: Š.A.L.S.S. c/o Antanas Šileika, 22 Langside Ave., Weston, Ont., Canada M9N 3E3

Čekius rašyti Š. A. L. S. S. vardu.

Ispūdžiai apie A. Kairio istorinę „Karūną“

Šią vasarą pasirodė rašytojo A. Kairio ryški ir reikšminga knyga „Karūna“. Tai istorinis mindauginės epochos (1237—1268) veikalas, susidedas iš trijų dalių. Kiekviena dalis yra, tarytum, savaimingas veikalas, galimas skaityti ar vaidinti atskirai: „Karūnos pavasaris“ — 3-jų veiksmų istorinė legenda; „Karūnos žiedai“ — 3-jų veiksmų istorinė drama ir „Karūnos vaisiai“ — 3-jų veiksmų istorinė tragedija. Kiekvieno šių veikalų pradžioje autorius aprašo to veikalo (t. y. tos knygos dalies) planą, atpasakojant turinį ir nurodant veikėjus, pažymint jų amžių. Knygos gale autorius taip pat paaiškina atskiras scenas, dekoracijas, scenovaizdžių nuiansus, vaidinimo laiką... Tai tvarkingiausiai ir aiškiausiai atspausdintas scenos veikalas, kokį tik esu kada skaičiusi. Užtat ir jo monumentalumas gali ne atbaidyti scenos darbuotojus, o paskatinti imtis šio milžiniško darbo, nors, kaip autorius pats pastebi, vaidinimas trunka 11-12 valandų, neskaitant dekoracijų keitimo ir poilsio pertraukų.

Kas galėtų šį veikalą pastatyti? Specialūs teatro festivaliai, išdalindami vaidinimą, pavyzdžiui, į tris dienas (prisimenant graikų teatrą!); arba mokyklų dramos-istorijos mėgėjai galėtų ryžtis pasirinkti šį veikalą jau vien informacijos-auklėjimo tikslais. Organizacijos ir mūsų mėgėjų dramos sambūriai galėtų išdrąsinti parodyti šį veikalą scenoje tose vietovėse, kur žmonės ilgisi Lietuvos senovės, istorinės prasmės ir jos vaizdų. Galėtų statyti ir teatrai Lietuvoje, jeigu „Karūna“ nebūtų patrioto išeivio Anatolijaus Kairio parašyta...

Paprastai, A. Kairio (gal ir kitų dramaturgų) vaidinimai, geros režisieriaus rankose, iškyla aukščiau, negu tas pats veikalas skaitant. Ir tai gerai: reiškia, potekstėse, tarp eilučių, net kiekviename svaresniame išsireiškime yra daugiau niuansų, negu skaitytojas pastebi, sukaupia, ar tai humoro, ar alegorijos, ar tirštesnių jausmų. Silpnėsi veikalo statytojai gali viso to nepastebėti, „neatrasti“, — tada veikalas nukentėtų. „Karūnai“ pastatyti scenoje ypač reiktų stiprių vaidybinių ir materialinių resursų; bet užtat rezultatai galėtų būti grandioziški; čia reiktų didelių entuziastų, nes entuziazmas ir meilė istorijai juntama ir iš dramos autoriaus pusės.

O kaip rašytinio veikalo prasmė? Kokį Mindaugą, Lietuvos karalių, Kokį Mindaugą, Lietuvos karalių, „Karūnoje“ matome? Ar jis mums pažįstamas, ar naujas, ar juo tikime?

ANATOLIJUS KAIRYS

Žinokime, kad A. Kairio mindauginė trilogija yra poema. Reiškia, visas triveiksmės dramos tekstas sueiliuotas. Štai prologas:

Šviesos! Šviesos daugiau! Karalius eina,

Papuošęs savo galvą vainiku:

Per žemę, vandenį, geltoną smėlį, Bučiuodamas šiltas rankas vaikų.

Jis eina kvepiančiais rugių arimais, Jis eina žydinčia gelsva lanka.

ir šimtmečiai, jo eisenos sustingę, Į mus prabyla vėl tėvų kalba.

Ką atneša ateidamas karalius, Kodėl mes bėgame sutikti jo? Kodėl mes šaukiame rankas iškėlę: Šviesos! Daugiau šviesos!

Tie žodžiai, autoriaus sugestija, girdimi tariant moteriškam balsui, visiškai tamsoje, kurioje ryškėja spinduliuojanti karūna. Prologui baigiantis scena nušvinta žydrą spalva. Ir epilogas:

Ir dienos-naktys sukios kaip verpetai Nerios ir Nemuno karštam glėby. Daug kraujo, daug kančių nuplovė metai,

Bet liko aukurai, degą širdy.

Ir liko čia aukštaičiai ir žemaičiai, Įspaudę pėdas laiko granite.

Kada sukausto žemę rūstūs šalčiai, Aš protėvių žingsnius girdžiu lede!

Tai Lietuva! Šalis vilties ir valios.

Ji amžina ugny ir vandeny!

Balta gėlė ant juodo amžių kelio Pražydusi karūnos spinduly.

Epilogas, pagal autorių, išdeklamuojamas vyrišku balsu, ugnies srovei kylant aukštyn, leidžiantis peršviečiamai juodai uždangai, kur ugnis virst tįstančiais kraujo lašais.

Pirmoje daly (Karūnos pavasaris) kunigaikščiai Ringaudas ir Živibutas varžosi dėl „didžiojo“ vardo visame krašte. Dausprungas nepripažįsta jų; o Milda, jauniausia Živibuto dukra, svajoja apie Ringaudą sūnų Mindaugą, jau tris metus esantį kare su totoriais; jos vizijoje — tik Mindaugas vienintelis Lie-

tuvos karžygis ir valdovas. Toliau — Mindaugas grįžta, veda Živibuto dukterį Gilvę (vėliau — Morta), bet dar prieš tai gamtoje susipažįsta su jaunuote Milda; tarp jų įsirusena meilė. Kunigaikščių jaunikių varžybos dėl trijų Živibuto dukterų (tuo pačiu — dėl įtakos) atneša daug nesantaikos, kovų ir žudynių; tenka paebejoti, ar tai istoriška; gal tai buvo tik gera romantiška veikalo užuomazga, išvysčiusi įvairiopas aistras ir davusi dramai natūralią įtampą.

Antroje daly (Karūnos žiedai) pasirodo apaštalaunantieji kryžiuočiai, Mindaugienė persiima krikščionybę, išsivysto politinės intrigos bei kovos; liaudy tvirta pagonybė (per žynį) sueina į konfliktą su Mindaugo karūnos ir krikščionybės atnešėjais.

Trečioje daly (Karūnos vaisiai) žūsta Mindaugas ir jo sūnūs. Mindaugas, pagal autorių, širdy jau krikščionis, bet... meilės pagonei Mildai, nusivylimo kryžiuočiais, baimės įtakingų senojo tikėjimo šalininkų bei problemų iš Rytų buvo plėšomas į visas puses; užtat veikale jis labai tragiška figūra. Tarp visų savo kančių, kovų ir abejonių jis ir miršta giliai mylėdamas Lietuvą, būdamas sumanus, galingas valdovas, tačiau išorinių, ir gal dar labiau vidinių konfliktų nugalėtas.

Eiliuoto dramos turinio beveik neįmanoma atpasakoti; reikia pačiam veikalą perskaityti (o skaitymas labai lengvai). Be Mindaugo, nemažai kitų stiprių ir įdomių charakterių: Gilvė-Morta, Tėvūnas, Daumantas, Sievertas, Tautvilas...

Veikalas didelės apimties ir nusibrėžias gal dvilypį klausimą: ar Mindaugo epocha tikra to žodžio prasme davė Lietuvai krikščionybę; ar suvienyta to laiko Lietuva tikrai buvo mūsų valstybės pradžia, kurios 700 m. sukaktimi turėtume džiaugtis ir kurios tęstinumo turėtume troškėti? Nemanau, kad dramaturgas A. Kairys buvo pasišovęs savo „Karūna“ šimtu procentų į šiuos ir kitus istorinius klausimus pilnai atsakyti. Bet jau ryžtas savo gabia ir darbščia plunksna šiuos klausimus iškelti ir gana įtikinamą Mindaugo paveikslą piešti, — suteikia autoriui garbės.

Kietu viršeliu knygos išvaizda gera: popierius, aplanke ir atskirų veikalo dalių įrašai — tvarkingi ir patrauklūs. Iliustracijos? — Dalios Rėklytės-Aleknienės grafiniai (ar pusiau grafiniai) abstraktai gana įdomūs, gerai techniškai atlikti, bet negaliu sau išsiaiškinti, ką jie bendro turi su šia knyga, ar, apskritai, su A. Kairio kūryba. Man atrodo, tos iliustracijos — sau, knygos prasmė — vėl sau. Viršelio piešinys, nežiūrint kaip jis tobulas ar įdomus, mano supratimu, — jokios knygos viršeliui netinkamas. **Alė Rūta**

„Karūna“, trijų dalių istorinė trilogija-poema. Išleido 1974 m. „Dialogas“, 8457 S. Pulaski Rd., Chicago, Ill. 60652. Iliustravo Dalia Rėklytė-Aleknienė. Kaina \$6.50.

Naujas Lietuvos istorijos vadovėlis

Ilgai lauktas Lietuvos istorijos vadovėlis, skirtas V klasei, priderintas naujai Švietimo Tarybos programai, neseniai išėjo iš spaudos. Gražiai įrištas, kietais viršeliais, su daugeliu turinių papildančių bei paaiškinančių paveikslėlių — vadovėlyje įdėtos net 162 iliustracijos. Kiekvieno skirsnelio pabaigoje yra turinių liečių klausimai, skyrelio kondensuota santrauka ir uždaviniai. Tai labai padeda mokiniui pasikartoti pamoką, naudinga ir pačiam mokytojui.

Vadovėlis parašytas ne mums įprastine forma, kur viskas liečiama chronologine tvarka ir visi faktai iškeliami didžiųjų kunigaikščių darbų fone. Visa istorinė medžiaga suskirstyta temomis ir todėl norėdamas susipažinti su kuria nors sritimi, matai ją istorinės perspektyvos šviesoje, pradedant senaisiais, istoriškai vos pasiekiamais laikais iki šių dienų įvykių, kurių liudininkais tebėra gyvenanti karta.

Vadovėlis parašytas talkos būdu jaunų istorikų: Silvijos Alenskaitės, Danutės Bruškytės, Danguolės Stončiutės, Augustos Šaulytės. Kai kuriuos skyrius parašė pats redaktorius V. Liulevičius. Vadovėlis buvo rašomas pagal redaktoriaus duotą schemą, o iš visos sistemos matyti, kad redaktorius turėjo įdėti daug skiras kruopštaus darbo, suderindamas paskiras temas ir dėstymo būdą į vieną ištisinį kūrinį.

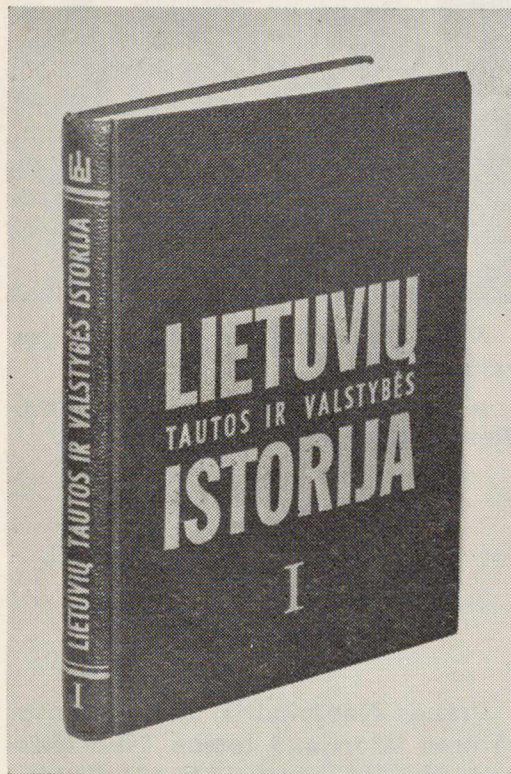
Vadovėlio pradžioje aptariama Lietuvos geografinė padėtis, iš kurios matyti, kad ji nėra rytų Europos kraštų grupėje, bet vidurio Europos valstybė. Tačiau savo kultūriniais ryšiais tampriai susirišusi su Vakarų Europa. Jau 16 šimtmečiuose Vilniaus aukštoji mokykla (akademija) įsteigta Vakarų Europos pavyzdžiu. Toliau kalbama apie lietuvių kilčių ir joms giminingų bei kaimyninių susigrupavimą ir jų istorinį likimą. Vadovėlyje aiškina ma apie kunigaikščių atsiradimą, jų funkcijas ir rūšis. Palaipsniui prieinama prie krašto valdovo, sujungusio paskiras sritis į vieną Lietuvos valstybę. Valstybės prieky buvo didysis kunigaikštis. Tik vienas Mindaugas buvo popiežiaus vardu vainikuotas karalius. Gediminas, nors nebuvo vainikuotas karalius, bet save karalium titulavosi. Didžiojo kunigaikščio titulas išliko ir Lietuvos mokykloje ir vėliau savaitgalio mokykloje šiame krašte, kur mokinių supančios sąlygos yra visiškai skir-

tuvai susijungus su Lenkija, pradedant Jogailos dinastija.

Vadovėlyje plačiai aptariami luomai: bajorų, miestiečių, valstiečių ir pats žemiausias vergų su jų istoriniu atsiradimu, teisėmis bei pareigomis. Iškeliama kai kurie būdingi laikotarpio reiškiniai. Pavyzdžiui, bajorų neigiama pažiūra į prekybą ir amatus. To pasekoje šios sritys pateko į kitataučių rankas. Tik atkurtoje Nepriklausomoje Lietuvoje patys lietuviai ėmė vis daugiau veržtis į šias reikalingas ir pelningas sritis.

Žemiausias luomas buvo vergai. Jais tapdavo karo belaisviai, neišsimokantieji skolininkai ir nusikaltėliai. Tikrieji tautos maitintojai buvo valstiečiai. Šiame skyriuje aptariama ir žemdirbystės evoliucija, paličiant ir kitus pragyvenimo šaltinius: gyvulininkystę, medžioklę, žvejybą, bitininkystę. Dar liečiamas ir susisiektimas ir jam gerinti naudojamos priemonės. Iš primityvaus kada žmogus turėjo pasitikėti vien savo kojomis, išsivystė į patobulintą: geri keliai, geležinkeliai, lėktuvai.

Pagaliam liečiama ir krašto gynyba. Priešui užpuolus, turėdavo stoti visi pajėgūs ginklą vartoti vyrai. Karo technikai tobulėjant, buvo vartojama samdyta kariuomenė. Iš turimų šaltinių sužinome, kad lietuviai vartojo tokius pat ginklus,

okie buvo gaminami V. Europoj. Kalbama ir apie pilis, kurių iš likusių piliakalnių matyt buvę labai daug: dabartinėje Lietuvos teritorijoje daugiau 1000.

Vadovėlio gale yra rečiau sutinkamų žodžių žodynėlis, kurio pagalba mokinys susidūręs tekste su nežinomu žodžiu, galės išsiaiškinti jo prasmę.

Reikia pagirti JAV LB Švietimo Tarybą, kad ji šiam svarbiam uždaviniui pakvietė istoriką V. Liulevičių, dėsčiusį istorijos mokslus normalioje nepriklausomos Lietuvos

tingos. Atrodo, kad šias sąlygas turėdamas dėmesį, V. Liulevičius ir pasirinko atitinkantį dėstymo metodą.

Čia yra tik I-ji Lietuvos istorijos dalis. Kitos dalys, kuriose bus liečiamos kitos mūsų praeities gyvenimo sritys, išeis iš spaudos vėliau. Tuo būdu bus užpildyta didelė spraga, kuri lig šiol buvo jaučiama lituanistiniame švietime.

Istorija rekomenduotina pasiskaityti ir kiekvienam inteligentui. Paskiros sritys referatų forma galėtų būti panaudotos ir jaunimo organizacijų susirinkimuose.

Ignas Medziukas

Lietuvių tautos ir valstybės istorija. I dailis. Vadovėlis lit. mokyklų IX sk. arba V klasei. Redagavo V. Liulevičius. Išleido JAV LB švietimo Taryba. 1974. 200 psl.

Laiškas lietuviams fotografams

Lietuvių Foto Archyvas kviečia visus fotografuojančius dalyvauti metinėje Lietuvių fotografų parodoje-konkurse, kuri vyks Jaunimo Centre, Chicagoje, š. m. lapkr. 22 — gruodžio 1 d.

Konkurse bus dvi nuotraukų grupės: juoda balta ir spalvota. Juoda balta nuotraukos turi būti paties fotografo darbas, spalvotos gali būti pagamintos laboratorijoje.

Nuotraukos turi būti 5"x7" dydžio (bet pageidaujamos didesnės), priklijuotos prie kartono. Kitoje pusėje turi būti užrašyta dalyvio vardas, pavardė, adresas ir nuotraukos pavadinimas. Su eksponatais reikia pristatyti ir nuotraukų duplikatus, kurie reikalingi panaudoti spaudai ir knygai PARODA '74.

Kiekvienas dalyvis gali patiekti ne daugiau kaip 10 nuotraukų (Gama dalyvauti ir su mažiau darbų).

Jury komisija, kurios sąstatas bus paskelbtas vėliau, atrinks nuotraukas parodai. Kita komisija kūrinius premijuos. Premijos už geriausius darbus bus skiriamos tik jaunesniesiems amžiumi fotografams (iki 30 metų), bet parodoje kviečiami dalyvauti visi, ne tik mėgėjai, bet ir profesionalai. Siunčiant darbus, pažymėti dalyvio amžių. Už geriausius darbus bus paskirtos piniginės premijos: I — \$350; II — \$250; III — \$150.

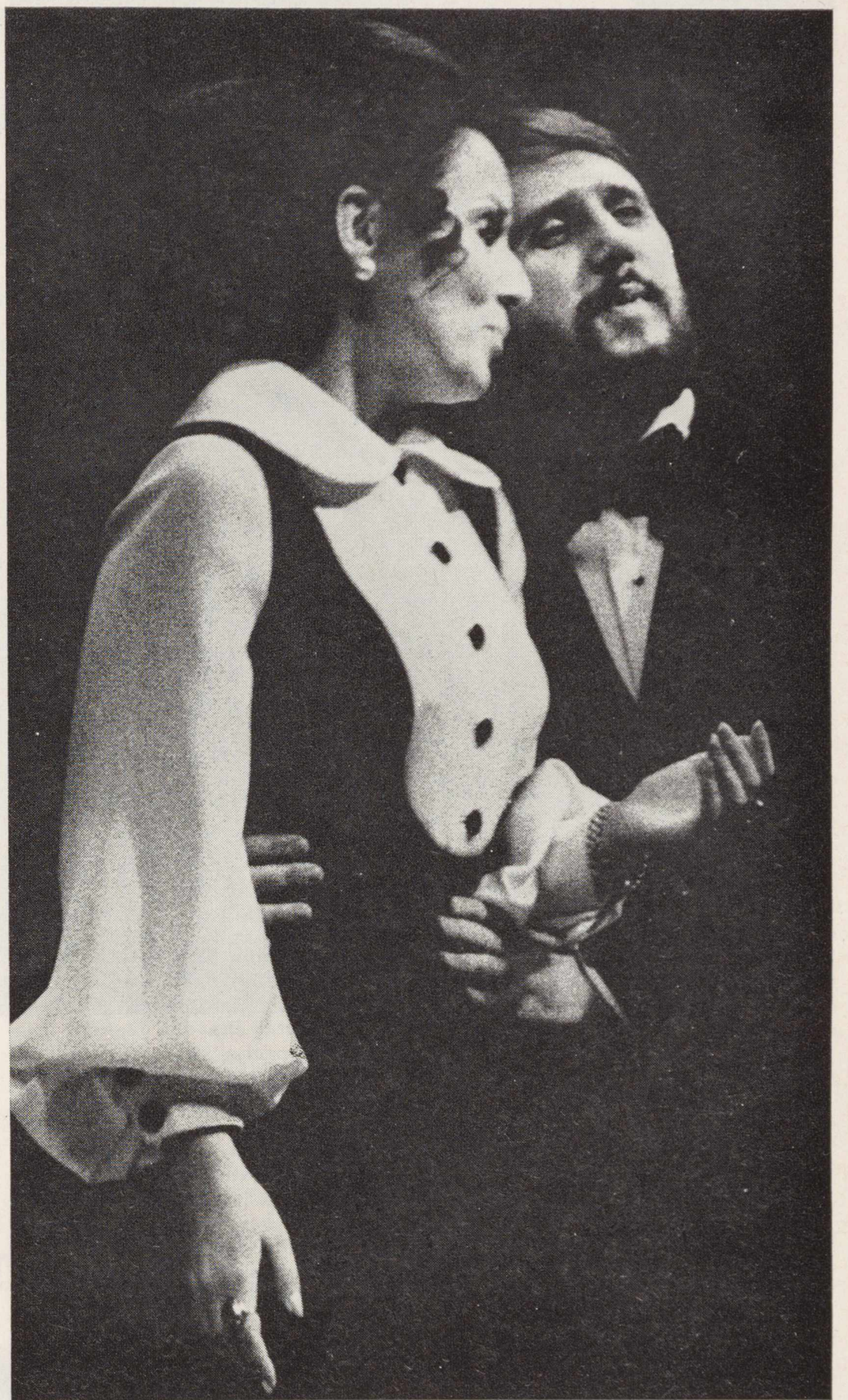
Nuotraukas reikia pristatyti iki š. m. lapkričio 15 d. šiuo adresu: Algimantas Kezys, SJ, 2345 West 56th St., Chicago, Ill. 60636 USA

Dalyvavimo mokestis — \$3.

Parodos proga bus išleistas foto albumas PARODA '73, kuriame bus atspausdintos rinktinės nuotraukos iš pernykštės lietuvių fotografų parodos. Kitais metais bus išleistas kitas albumas PARODA '74 su šios parodos reprezentaciniais darbais.

Algimantas Kezys, S.J.

Lietuvių Foto Archyvo vedėjas

NERIJA LINKEVIČIŪTĖ

baigė Chicagos konservatoriją/universitetą bakalauro laipsniu muzikos pedagogikoj. Balsą lavino pas Alice Stephens, Alodiją Dičiūtę, Sonią Sharnovą o dabar pas Thomas Wikman Chicagoje. Yra dainavusi Chicagos Lietuvių Operos spektakliuose Traviata ir Carmen. Su solistais Prapuoleniu ir Naku dainuoja Jaunimo Trio. Yra aplankiusi šias kolonijas: Cleveland, Detroit, Rochester, St. Catherine, New York ir kt. Taip pat koncertavo daugelį kartų Chicagos parengimuose.

Dirba kaip administracinė asistentė — Management Psychologists, Chicagoj.

BERNARDAS PRAPUOLENIS

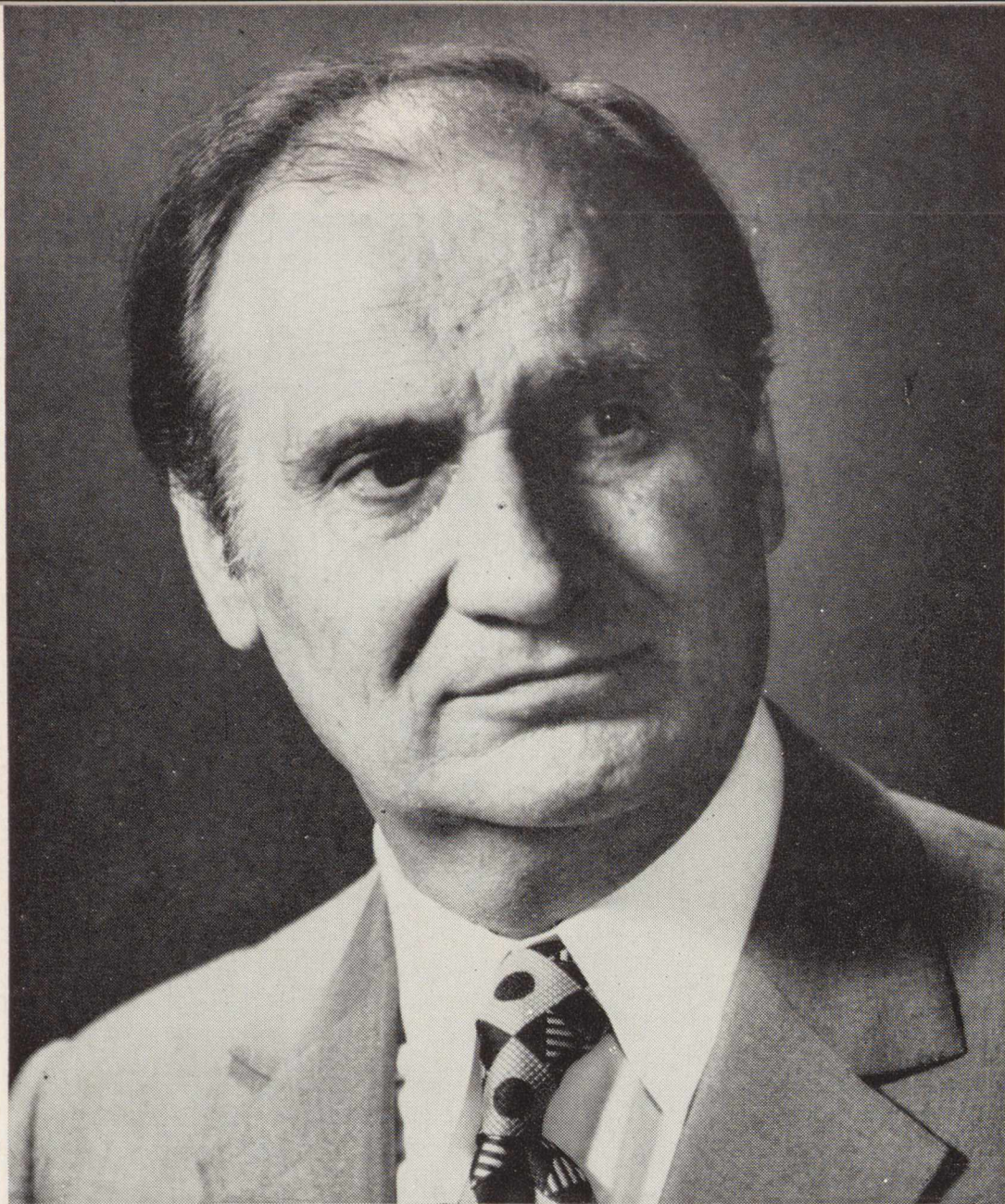
baigė Roosevelt Universitetą bakalaureato laipsniu Muzikos istoriją. Balsą lavino pas Lietuvių Operos sol. Alodiją Dičiūtę-Trečiokiene, o vėliau pas amerikiečius mokytojus. Yra dainavęs Chicagos Lietuvių Operos pastatymuose — Traviata ir Carmen operose. Yra taip pat akomponavęs Chicagos Lietuvių Operos

Solistai Bernardas Prapuolenis ir Nerija Linkevičiūtė atliks koncertinę programą Kalifornijos Lietuvių Dienoje, Los Angeles, rugsėjo 22 d.

• Soloists Nerija Linkevičiūtė and Bernardas Prapuolenis are to perform at the Lithuanian Day Con in Los Angeles on Sept. 22nd.

repeticijose. 1970 m. sezone Chicago Lyric Operoje dainavo solo partiją Benjamin Britten op. "Billy Budd"; Chicagos un-to Teatre Euripido dramoje Medėja atliko Jazono vaidmenį. 1972 m. pradžioje debiutavo su Jaunimo Trio — su soliste Linkevičiūte ir V. Naku — "Laiškai Lietuviams" koncerte. Su trio koncertavo Santaros/šviesos suvažiavime 1972, Rochesteryje, Clevelande ir Detrote. Spalio mėn. B. Prapuolenis akomponuos solistei G. Čapkauskienei Clevelande.

B. P. dirba kaip "Social Worker" Chicagos Veteranų Ligoninėje, psichiatrinėje srityje.

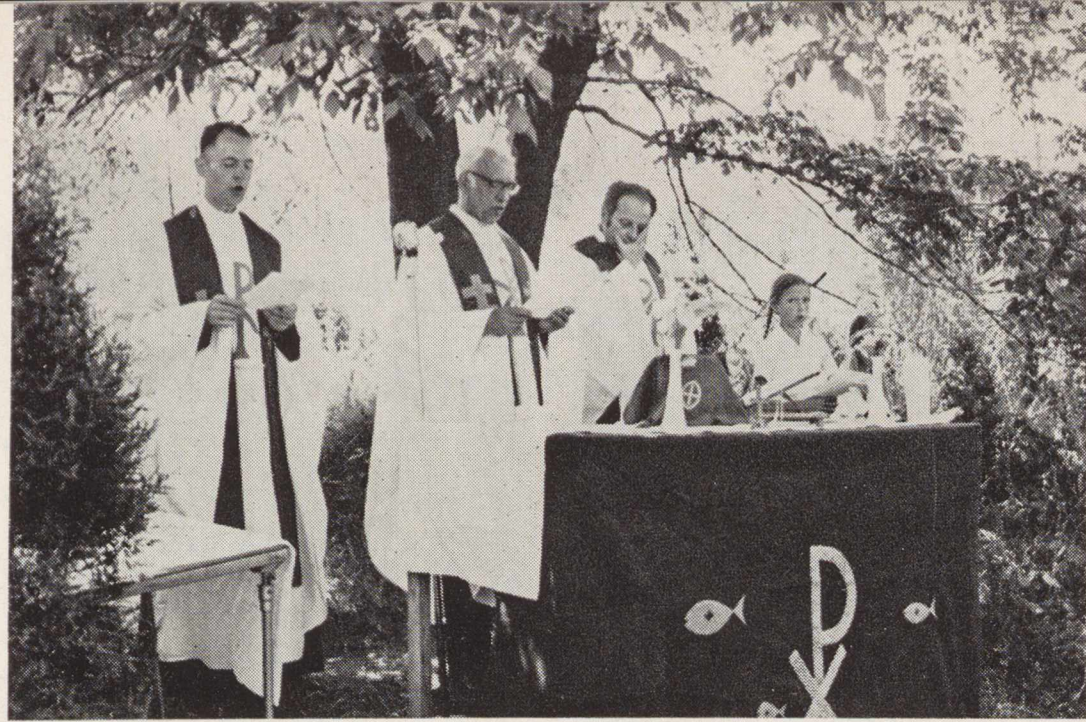

Dr. Jonui Hermanavičiui, Venezuelos lietuvių gydytojas, š. m. birželio mėn. 2 d. Venezuelos valst. Lara gubernatorius H. Rod igrues Araujo iškilmingo akto metu uždėjo aukščiausio laipsnio krašto didvyrio Jacinto Lara vardo ordeną už nuopelnus vietas visuomenei.

● J. Hermanavičius, a Lithuanian physician in Venezuela, receives the Order of Jacinto Lara from the Governor of this Province.

TRAGIŠKŲ MŪSŲ TAUTOS ĮVYKIŲ MINĖJIMAS VENEZUELOJE

Š. m. birželio 30 d. istorinėje Venezuelos išlaisvinimo kovų vietovėje — Campo Caraboro — paminėti mūsų tautai skaudūs įvykiai: Lietuvos okupacija 1940 m., trėmimai Sibiran, visuotinis tautos sukilimas 1941 m., likusiųjų kunigų ir tikinčiųjų persekiojimai bei įkalinimai, Romo Kalantos, Simo Kudirkos ir kit. įvykiai. Minijėmas pradėtas to paties vardo koplyčioje, šv. Mišias atnašavo kun. A. Perkumas SDB. Po pamaldų Valencijos apylinkės jaunimas, apsirengęs tautiniais drabužiais, padėjo vainiką prie didžiojo laisvės paminklo. (V. Venckus)

Pamaldos Jaunimo stovykloje "Dainavoje" š. m. liepos 28 d. Už Dainavos rėmėjus šv. Mišias atnašauja kunigai A. Tamošaitis, V. Dabušis ir K. Pugevičius.

Foto J. Urbonas

● High Mass at Dainava, Detroit, July 28, 1974.

Nuotraukoje: jaunimas, padėjęs vainiką.

● Lith. youth after commemoration of the Lithuanian tragedies.

Nauji leidiniai

Atsiųsta paminėti

Pranas Naujokaitis, **Lietuvių literatūros istorija**. I tomas. Nuo Mažvydo iki Maironio. JAV LB Kultūros Fondo leid. Tiražas 1000 egz. 606 psl. Didelio formato, kietais viršeliais, kaina \$10.

Juozas Šiušis, **Ilgesio giesmės**. Eilėraščiai. Spaudė "Laiko" spaustuvė Buenos Aires. 46 psl. Kaina nepažymėta.

Č. V. Obcarskas, **Laikai neša žmones**. Eilėraščiai. Išleido "Šaltinis", 16 Hound Rd., W. Bridgford, Nottingham NG2 6AH England. 1974. 104 psl. Kaina \$3.

Alf. Tyruolis, **Diemedžio paunksmėje**. Sonetai. Išleido "Šaltinis". Virelį piešė A. Korsakaitė-Sutkuvienė. 36 psl. Kaina \$2.

LIETUVIŲ DIENOS LITHUANIAN DAYS

SEPTEMBER

1974

The Central Committee of the American Balts enjoys a cordial reception by Gerald Ford (on May 11), then Vice President, who is giving much attention to the problems of the Baltic States.

Centrinis Amerikos Baltų Komitetas turėjo ilgą ir nuoširdų pasikalbėjimą su JAV prez. Gerald Fordu, kai jis dar buvo viceprezidentas, š. m. gegužės 31 d.

Nuotraukoje (iš k.): Dr. Ilmars Spilners, Amerikos Latvių Sąjungos pirm., Heikki Leesment, Amerikos Estų Tarybos dir. Baltų reikalams, Dr. Jonas Genys, Centrinio Amerikos Baltų Komiteto pirm. ir Amerikos Liet. Tarybos atstovas Vašingtone, Gunars Meierovičs, Amerikos Latvių Sąjungos dir. Baltų reikalams, ir JAV prez. G. Ford.

Naujasis prezidentas buvo labai gerai informuotas apie dabartinę Baltijos kraštų padėtį; jis buvo prašomas dėti visas pastangas, kad šių kraštų okupacija nebūtų patvirtinta pasirašant bet kokias sutartis su Sovietų Sąjunga.

Recognition of new Colonialism

The tranquility of midsummer respite for Balts of the Western Hemisphere was suddenly jolted.

The President of the Lithuanian World Community, Bronius Nainys, had received in Chicago, from the Australian Consulate General there, the following official communication of the Australian government, as published in Canberra two days earlier:

"BALTIC STATES: Australia has officially recognized the Soviet Union's effective control over the three Baltic States of Latvia, Lithuania and Estonia which have been under soviet control for 30 years. A spokesman for The Department of Foreign Affairs in Canberra said today (August 3rd, 1974 — Ed.) that the three countries had been formally recognized as having been incorporated into the Soviet Union. He said Australia had never approved of the way the states were annexed into the Soviet bloc. Australia had, however, come to recognize the realities of the situation. Radio Australia's Canberra office understands that the Australian ambassador in Moscow, Sir James Plimsoll, is at present visiting the three states to formalize Australia's new position. Reuter says that NATO countries have declined to take similar steps since they do not accept

Soviet claims that Lithuania, Latvia and Estonia voluntarily joined the Soviet Union. Spokesmen for the American and British embassies in Moscow said their governments had no immediate intention of following Australia's example. In Melbourne, the leader of the opposition, Mr. Snedden, said Australia should not have resognized the incorporation of the Baltic States into the Soviet Union against the combined interests of the Western world. He said the decision could only be seen as a further Labor Government move to take Australia away from its traditional allies and into the third world."

The official Australian communique was received simultaneously by cables on Aug. 5th, by the Chief of the Lithuanian Diplomatic Service, Stasys Lozoraitis, in Europe, and by the Supreme Council of Lithuanian Liberation (VLIK), in New York.

The communication was instantly relayed to the other Lithuanian diplomatic outposts and the Chief of the Diplomatic Service is preparing a note of protest to the Australian government.

Whereas the VLIK council convened in New York and took decisions to give the Australian act of cease of recognition of the Free Baltic

Continued on next page

States its full measure of publicity by rallying all Lithuanian individuals, their organizations and friends of the Baltic countries to participate in protestations to the Australian government, to organize appropriate meetings, public demonstrations, etc.

For service to all concerned, as regards any information or further particulars, is the American Lithuanian Council, 2606 West 63rd Street, Chicago, Ill. 60629.

The Australian government is to be addressed: His Excellency
Mr. E. Gough Whitlam,
Prime Minister of Australia,
Canberra, Australia.

or:

The Honorable
E. G. Whitlam, Q. C., M. P.
Parliament House,
Canberra, A. C. T. 2600
Australia

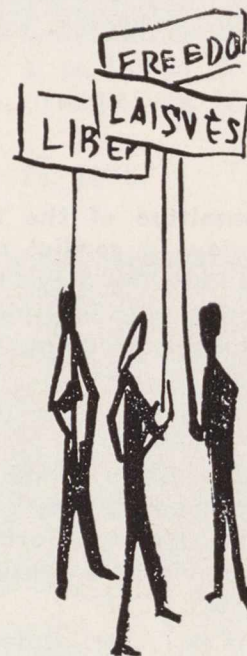
Special thanks are due to the leader of the Australian Parliamentary Opposition, Mr. Snedden, of course.

Hon. Billy Maskie Snedden,
Leader of Opposition, Parliament House, Q. C.
Canberra, ACT, Australia

A German newspaper "Abendpost" (Frankfurt a. M.) has come up in its issue of July 10, 1974, with an article "Dem Westen Naeh als dem Osten" (Closer to the West than to the East) on the Baltic States. Though concise, the article demonstrates the capability of Estonia, Latvia and Lithuania — to have established and developed their statehood and international stability, especially in face of the unceasing attempts of national and international annihilation by their Red Russian neighbors

...Overcome were the interventions of the Bolsheviks of the 1918-20 period. Whereafter, though misnamed by some just as a "cordon sanitaire", the Baltic States proved themselves rather to have been a constructive member of the League Nations, an able participant of the international community of States, and a bridge to peace. Then came the ignominious dealings of the Soviets with the Nazis that brought about World War II and tragedy and slaughters to the neutral Balts. Germans have since disavowed these ill dealings and should profess that the Balts are entitled to their sovereignty which they so valiantly are defending the world over and under occupation. Even Russians are coming to understand the need for rectification as Nobel prize winner Solzhenitsyn has in his most recent works.

A Lithuanian (V. Žemaitis) has provided a translation of the above quoted article for the American Lithuanian press (The Lithuanian Daily News "Naujienos", Chicago, Aug. 19, 1974). Another translation he made and dispatched to the Australian Government with a letter pleading it to reconsider its misguided course of appeasing the Soviets for such a course may strike back, as a boomerang, against Australia itself.

"SHEPETSHAY"

"Shepetshay" Can you pronounce it? No? Well, it's Lithuanian for "Brushware". And this writer, a contributor to Brushware, is a native of Lithuania. Although in the United States since before World War II, this writer can't get completely used to American miracles. The fact alone that there is such a publication as "Brushware" is a miracle to me.

For in the small Baltic country that is Lithuania it would have been an utter impossibility to have a publication by the name of "Brushware". There were about 210 publications there including dailies, weeklies and general magazines and a few trade journals. (In fact, only one "trade" magazine is remembered by this writer. It was **Bitininkas** — "The Bee Keeper".) All others were of a general nature, excluding such a one as **Medicina** — organ of the doctors' association.

To make a magazine appear under the title "Shepetshay" in Lithuania it would have been necessary to have it devoted to humor perhaps, but not for the trade, because there are not enough brushes in the country. This is not because the Lithuanian nation, about three million strong "and one third of this population in the United States) is so "brushless"; not all.

Brooms are mentioned in folk songs like this one:

**Sweep clean the yard on Saturday,
A young wooer is coming Sunday...**

Brooms were made in my native country and brushes were imported. While you could buy homemade birch-branch brooms at public markets where peasants marketed their wares, you'd search long for a brush in a store. With 100-year-olds often boasting full sets of teeth, a toothbrush actually was for the intelligentsia only and, in the latest years, as a fad of youth who were striving eagerly for the "European ways" after Lithuania's independence from Russia in 1918.

If you wanted an "out-of-this-worldish" brush, like one for your eyebrows (a suddenly "modernized" village girl sometimes had to use for it when she became a clerk in some government office in the capital city) you went for a search in exceptional stores. The only brush I remember that was homemade, not imported, was a goat-horn-handled brush made of pig's bristles; such brushes were made for whitewash jobs. The material — bristles tied securely around the horn handle — was abundant, for peasants (over 80 per cent of the country's population are peasants) killed hogs every autumn and the roving buyer of bristles (an old Jewish man, usually) visited a particular homestead for this purpose.

"It will be war soon," old people used to say when bristle buying some particular autumn became more brisk — because people believed hog's bristles went into the structure of ships, and that meant "England is up to something again" — who else could it be on the seas, of course.

The broom, unlike the brush was a symbol and an implement everywhere. A few branches from an old birch-branch broom played a part on the "educational side of the bottom part" of every child. "Gausi reekshthew" — "I'll give you treatment of birch branches", was a terrible threat. The "Snow uncle" — a snow man — had an outworn broom in his "hand", a chimney sweeper, still a familiar sight in towns of Lithuania, carried a birch-branch broom on the end of his rope. A broom handle, incidentally, was the most accessible weapon for warring couples.

You used a full-leaf birch-branch for the handle-less broom when going to a farmer's bathhouse — to swat yourself all over while perspiring in the steam-filled section. For the baking of bread — to sweep clean the oven after wood was all burned up — one used a long-handled broom made of needled branches of green, berry-bearing, small pine-like shrub. (The flavor of bread required this specification.) When all of the leaves were gone, you used the naked

broom on your yard surface or to fight away someone whom you hated. (From "Brushware", by Arėjas Vitkauskas)

BOOKS AVAILABLE

at

LITHUANIAN DAYS

4362 Sunset Blvd., Hollywood

Calif. 90029

HISTORY OF LITHUANIA. By Dr. J. B. Končius. Published by the American Lithuanian Community of the U.S.A., Inc. Chicago, Ill. 142 p. (A pamphlet with illustrations and an ancient map).

V. Ramonas

CROSSES (KRYŽIAI)

Romanas

Į anglų kalbą vertė Milton Stark.
Iliustruota grafiškais piešiniais.
329 ps. Kaina \$4.00

RENEW YOUR

LITHUANIAN DAYS

OUR FIRST CHILD

From the novel "Artist's Wife" by Juozas Tininis

(Continued)

— Algis, I have something wonderful to tell you, — my wife greeted me one day as I came home for work.

— Tell me quickly, — I urged.

— I am expecting a child, — she said, her face radiant. I was overjoyed. A child of my own. Proof of my having lived. I embrace my wife and kiss her.

— What would you like, a son or daughter? — Moira asked.

— A son of course, — I replied. — Every man wants a son. And you, Moira, would you like a girl?

— It doesn't matter, — she said, — as long as he or she has blue eyes like yours, not brown like mine.

— Well, let us celebrate, — I said, and releasing Moira I went into the kitchen to get some champagne. We lifted our glasses.

— To your daughter Moira, and would that a daughter be a fair-headed one.

— To your son, Algis, — she reciprocated.

We stayed up far into the night, envisioning and talking about the bright, colorful future for our son or daughter. Next morning my wife was sleeping soundly as I left for the hospital. In the kitchen I proudly announced to Antanas, that in a few months I would be a father. He congratulated me.

— A family without children is like a spring gone dry, — se said. He then sighed.

— I'd like to get married myself. If only Youzie Vingytė would go for me.

Elated and whistling I kept polishing my pots for the rest of that day.

The next months went by swiftly and before I knew it I was taking Moira to a maternity ward. I sat in the waiting room, breathing in the drug-filled air, full of expectation. Then finally the moment came, — a new life had begun, — as the nurse announced: "You have a son, Vilmantas" I followed her to the nursery and looked down at the frail creature in its crib.

I was totally at loss following this and could hardly believe that I, Algis Vilmantas, was a father to the new mysterious person. Yet I felt quite important, too, with this fresh responsibility. At work, I passed around Havana cigars, according to custom, and was congratulated by everyone, Australians and Lithuanians alike. I noticed that they had concluded that I had

become a fully accredited member now of this foreign country.

In a week Moira and the child were home, and all the neighborhood's women-folk began to visit, full of curiosity about the baby. They all thought that the boy looked more like his mother than his father.

— He doesn't seem to bear any resemblance at all to you, — one of them remarked.

To my great satisfaction Moira has no objection that the boy be baptized in the Catholic Church.

— What name shall we call him? I asked her.

— Henry, — she said. — I've always liked that name. It would please me if you would agree to the name.

I didn't like this for our child and told her so.

— Many depraved English kings bore that name. Besides, it would always remind me of a certain person who almost took you away from me.

— Well, what's your choice for a name? — she asked.

— Arūnas. — I replied. She looked startled.

— What kind of name is that for a little boy? Sounds queer to me.

— Its' Lithuanian, of course, and denotes the virtue of nobility.

— Algis, our child will be an Australian and must have an Australian name.

— He's also Lithuanian, — I insisted, — and should have a Lithuanian name, too. Thus I will educate him as a Lithuanian, at least in spirit. You, as his monther, must instil him with Christian virtues.

— I shall educated him, — she said, — according to the customs of my country. We are living here, after all, not in Lithuania.

— An Australian education is not sufficient — by itself. Not for a child of ours.

— Well, then — she was giving in, I could see, — we will bring him up by both cultures. — To which I agreed too. There still remained the problem of the name. She insisted on Bobby, which I detested. I continued to hold out for Arūnas. Finally, Moira came up with a compromise:

— To you he will be Arūnas and to me he will be Bobby. We'll call him by both names and have an Australian and a Lithuanian in a single person.

There was nothing to do but agree to it, although still I didn't

think Bobby much of a name. As godparents we invited one of both nationalities, Lithuanian and Australian: Youzie, and a male relative of Moira. We held the Baptism at St. Patricks Church, with a Lithuanian clegyman officiating. A party at our home followed the ceremony, Moira's mother and some of her close relatives attending. I invited my friends Antanas and Youzie. When the party was in full swing, Antanas got up and exclaimed:

— I propose a toast to the newborn Arūnas-Bobby. May he be as industrious in life as his father, and as beautiful as his mother.

— Decency would be even a better virtue than beauty, — Youzie whispered to him as he sat down.

As the party drew to a close, one of Moira's guests proposed another toast: "To the daughter who is yet to be."

"To a daughter, to a daughter!" Everyone joined in merrily. I smiled, thinking happily of a little daughter with Moira's beauty. How I hoped it would all come true, and soon! At last the christening party was over and the guests all departed. My wife and I went into the kitchen and washed up the dishes, talking quietly, while Arūnas-Bobby slumbered peacefully in his bed. In a few weeks we were wheeling him proudly down the streets of our neighborhood in a new perambulator lined with blue silk. At first I felt rather foolish when on weekends I would be doing such a thing, for men do not walk out with the babies in Lithuania. Yet soon I could play the role of father rather well. There were many admiring glances and remarks from passers-by. From time to time a shrill cry would be heard from the depths of the pillows and blankets.

— Sonnie has such a good strong voice, — Moira remarked, — perhaps he will become an opera singer.

One sunny Saturday, as we were giving our child his outing, we met up with a small band of Salvation Army musicians, playing industriously at a corner of our street. A tiny girl with an extremely freckled face was beating busily on a drum, her thin voice joining in with the rest in their devoted performance of the hymns. A fair-sized crowd had gathered to listen, some people also joining into the singing.

My wife looked at me, smiling. — Why don't you join in, Algis, — she said. — You have such a fine voice, and you are so religious.

— I don't belong to the Salvation Army, — I protested. — Besides, I'd have to sing in Lithuanian, and nobody but me would understand.

Naujas Lietuvos žemėlapis

(mokyklai ir namams).

paruoštas J. Andriaus, atspaustas Rand McNally Co., 59"x48" ant texoprint plastikuoto popieriaus:

1. sulankstytas (voke) ar susuktas (tūtoje) \$15.00
2. su lazdomis (pakabinamas):
 - a) klijuotas ant drobės .. \$35.00
 - b) be paklijavimo \$20.00
3. su metaline makštimi, paklijuotas (išsitraukia kaip filmo ekranas) \$50.00

Užsisakyti adresu:

JAV LB ŠVIETIMO TARYBA

c/o R. Kosmanas

7209 S. Mozart, Chicago, Ill. 60629
Tel. (312) 925-3344

Taip pat gaunama "Lietuvių Dienų" administracijoje.

Stasius Būdavas

VARPAI SKAMBA

Apysaka

Mokytojo Banaičio, Loretos, Sa-
los, Uždrausto stebuklo ir kitų ro-
manų bei apysakų autorius Stasius
Būdavas šioje apysakoje vaizduoja
spaudos draudimo metus. Pagrindi-
nis herojus yra našlaitis Rapolas
Gelžnis, kuris, kaip pasakytų vysk.
Valančius, yra guvus berniukas A-
pysaka ypač tinka mūsų jaunimui.
180 psl. Kaina \$2.50

MARY HAMROCK

PIERCE — HAMROCK

MORTUARY

921 Venice Blvd.

Los Angeles, Calif.

Phone: Richmond 9-6091

Clem's Polskie Deli

* Specializing in home made
Fresh & Smoked Polish Sausage,
fancy groceries and choice meats.

* Featuring Imported Krakaus
Polish hams, beer, wine and gro-
ceries.

NOW

Daily from our own new
BAKERY-KITCHEN

IT's CLEM'S

3002 W. Florence Ave., Los Angeles
759-5058

— The language is not important, — she answered. — Just sing to the glory of God, and I'll listen to the glory of your voice.

After some reflection, I agreed. As the last notes of the psalm had sounded, Moira introduced me to the leader of the band and told him I would sing for them. But what? I remembered that I knew the forty-sixth psalm quite well. It had always been so impressive when sung in my old countryside church during the Mass. I took a deep breath and began; in Lithuanian of course, "God is our refuge and our strength...", the little drummer girl was trying desperately to keep the tempo with my singing. The faces of the listeners, both the Salvation Army Band members and the spectators, looked interested and happy. I sang all the verses of the psalm without a moment's hesitation, my memory was sharp and clear. When I had finished, the leader came up to me and asked me to enlist with their band. I courteously declined his invitation, since I was still a Catholic, after all.

Strange the things that can happen to a person. I never thought I, Algis Vilmantas, Lithuanian born and bred, would be singing in my native language the forty-sixth psalm on the corner of Queen Elizabeth and Sutton Streets in Sydney, Australia! Not only the people around but the houses too, and cobble stones of the street had heard this.

From here we pushed our child and carriage to Domain Park where quite a few other religious groups were singing, attending the preaching, or participating in the praying themselves. Some groups were crowded with listeners and singers, while others commanded only a handful of people. A representative of the Adventists stood on a little hill gesticulating and shouting in a voice looking to me like the angel of Death in the Revelation of St. John. "Open your eyes, awake, awake!", he yelled. "Get ready for the Second Coming of Our Lord Jesus Christ. The time is ripe when He will come and show Himself in the clouds of Heaven and descend upon the earth in all His majesty."

"Repent, repent, and pray" an Evangelist was shouting at everyone around him. "or the everlasting fires and flames of Hell will consume you all."

We moved off, fearing that the yelling of this frail thin-faced Evangelist would awaken Arūnas-Bobby, who had so far slept through all the turmoil. There was no escaping it, however. At the next turn in the park, we met up with a preacher of still another religious persuasion,

an Anabaptist. His voice was just as loud, too. "Give up the vanities of this world, my brothers," he pleaded, "return to the purity of the early Christian religion."

And then our next encounter: "The reestablishment of God's Kingdom upon earth is the only hope for mankind." We found out, upon inquiry, that he was a Jehovah's Witness. The Mormons too were there. "Alleluia! Alleluia!" this one was almost singing, "Beware of Satan, he is crouching everywhere."

To my surprise, an atheist was also present, "Do not believe what these wild men are saying! we heard his voice from a grove of trees. "When you die, everything ceases. There is no Heaven, there is no Hell, there is no God!"

Quite an afternoon it was. We wheeled our baby home, tired from the excitement, and the fresh air, and the contradicting sermons. I spent the whole evening, explaining to my wife the many controversies of the various different religions. She listened politely, with some interest, but seemed rather skeptical about it all.

From the Lithuanian
translated
by A. Milukas

gaunama "Lietuvių Dienų" administracijoje, kaina \$6.00.

Taip pat galima užsisakyti šiuo adresu: Los Enterprises Belle-Arti Enrg,

P. O. Box 122, LaSalle, Que. H8R—3T7, Canada.

AR TURITE SIUOS LEIDINIUS?

LITHUANIA Land of Heroes. Country, People, History, Language. Lithuania's Fight Against the Kremlin Rule. Soviet Genocidal Practices in Lithuania. Prepared and edited by Leonard Valiukas. Lithuanian Days Publishers, 4364 Sunset Blvd., Hollywood 29, Calif. 88 p. Part II — Illustrations, 96 p. Price: \$4.75.

M. Gimbutienė, **BALTS.** \$8.50
Dr. J. Končius, **Vytautas the Great**
Minkštaisiai viršeliais \$3, kietais \$4.
Anglų-lietuvių k. žodynas. \$8.00
Lietuvių-anglų k. žodynas \$6.00

Mūsų knygyne galite gauti daugelį

kitų naujausių leidinių:

Rašykite

Lithuanian Days Publishers

4364 Sunset Blvd., Hollywood, Ca.

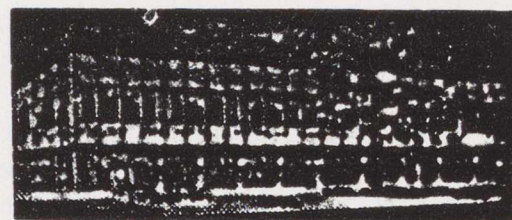
**DIVIDENDAI MOKAMI KAS 90
DIENŲ UŽ VISAS TAUPYMO
ŠĄKAITAS**

TAIP

TAUPYDAMI PAS MUS, JUS GALITE PASIRINKTI TAUPYMO RŪŠĮ, KURI JUMS PATOGIAUSIA...
TAI NEDELSdami PASIŪSKITE CEKĮ DABAR.

**7 1/4% UŽ TERMINUOTUS
CERTIFIKATŲ
INDĖLIUS**

Dividendas išmokamas kas mėnuo
TAUPYMO ŠĄSKAITOS IKI
\$20,000 APDRAUSTOS F.S.L.I.
ĮSTAIGOSE.

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.

1447 So. 49th Court
Cicero, Illinois 60650

JUOZAS F. GRIBAUŠKAS
sekretorius

Tel.: (312) 656-6330 Ir 242-4395

LADIES AND GENTLEMEN

Remarkable Discovery

Hair formula JIB is Patented in Switzerland and Registered in U.S.A. and Canada, Europa, Germany, Austria. It cures Dandruff, Falling Hair, Itching scalp, ending Hair, Root growth, Splitting ends, Strength and restoring NATURAL HAIR COLOR.

Using JIB you will never be bald or grey. 100% Guaranteed.

Listed in Druggist Red-Blue Book. JIB Medicine Liquid 8 oz. A 16 week supply \$6.00. Money Order, P. P., Send today —

J I B LABORATORIES

1437 So. 49th Avenue, Cicero, Ill.
60650

CRANE SAVINGS & LOAN ASS'N

B. R. PIETKIEWICH,
President

2555 W. 47th St., Chicago 32, Ill.

ADMINISTRACIJA RAŠO

GARBĖS PRENUMERATORIAI,
atsiuntę po \$15:

Dr. S. Petrauskas, Slizabeta, NJ.
Vito A. Senken, Brooklyn, N.Y.
M. ir St. Subatis, Boston, Mass.

LD ŽURNALUI PAREMTI
AUKOJO:

\$25 — Z. Dučmanas, Cleveland,
Ohio.

\$10 — Vyt. Šoliūnas, Lemont, Ill.;
L. A. L. Jaunimo Ansambelis, Los
Angeles.

\$3 — Juizas Agurkis, Omaha,
Nebr.; G. R. Raudienė, Lingen, NJ.

\$2 — A. ir M. Maskoliūnas, San-
ta Monica; A. Mikalajūnas, Santa
Monica.

J. Taoras, Pittsburgh, Pa.

Visiems nuoširdžiai dėkojame —
Administracija

LIETUVIŲ DIENŲ

žurnalo ir knygų

PLATINTOJAI

J. A. V-se

Brooklyn, N. Y. — "Darbininko" adm-ja.
So. Boston, Mass. — S. Minkus

Chicago, Illinois — Balyš Brazdžionis,
'Draugas', 'Marginiai', 'Terra' Gifts
International.

Cleveland, Ohio — "Dirva", V. Rociūnas,
Detroit, Mich. — "Gaiva", "Neringa".
St. Anthony's Parish Library.

Grand Rapids, Mich. — J. Belinis.

Kenosha, Wis. — B. Juška.

Los Angeles, Calif. — V. Prižgintas.

Putnam, Conn. — Immaculata Conception
Convent.

Rochester, N. Y. — A. Sabalis.

Waterbury, Conn. — "Spauda".
Woodhaven, N. Y. — "Romuva".

Anglijoje

Kew, Surrey — "Dainora".

Bradford, Yorks — Kun. J. Kuzmickis.

Australijoje

Adelaide, Edwardstown — A. Kubilius.

Melbourne - St. Kilda — N. Butkūnas

Sydney — Kun. P. Butkus.

Glen Osmond, S. A. — E. Reisonienė.

Mirren, S. A. — J. Rupinskas.

Italijoje

Roma — Mnsgr. V. Mincevičius.

Kanadoje

London, Ont. — A. Puteris

Toronto, Ont. — V. Aušoras, A. Kuolas,
P. Misevičius,

Montreal, Que. — P. Rudinskas, (Parish
Library)

Sudbury, Ont. — Kun. A. Sabas.

Skolingiems mūsų prenumerato-
riams primename, kad prenumera-
tos skolos sunkina žurnalo leidimą.

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMOS,

kurios bendradarbiauja su "Lietuvių Dienomis"

Los Angeles, Calif.

KALIFORNIJOS LIETUVIŲ RADIJAS
LITHUANIAN MELODIES
Stotis KTYM, banga 1460 AM
Sekmadieniais nuo 4 val. p.p. iki 4:30.
Valdybos pirm. Vl. Gilys, 1256 Mariposa
St., Glendale, Calif. 91205; tel. 241-1466
Išd. Jz. Mitkus, 2610 Griffith Pk. Blvd.,
Los Angeles, Calif. 90039; tel. 662-6591.
Programų vyr. red. St. Pautienienė, 841
Stanford St., Santa Monica, Calif. 90403,
tel. 828-3779.

Baltimore, Md.

"RADIJO PROGRAMA LIETUVIAMS"
Girdima Marylande ir Washington, D.C.
Sekmadieniais 10 — 11 val. ryto
per FM radijo stotį WBAL 97,9 mgcl.
Programos vedėjai: Albertas Juškus,
4515 Wilmslow Rd., Baltimore, Md. 21210
Tel.: 366-4515
Kęstutis Laskauskas, 1312 Birch Ave.,
Baltimore, Md. 21227; Tel.: 242-1779

So. Boston, Mass.

Lietuvių Radijo valanda
LAISVĖS VARPAS
Sekmadieniais 11 — 12 val. priešpie.
AM 1430 klc iš WWEL radijo stoties
Medford-Boston, Mass. 02155
Petras Viščinis, vedėjas,
173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402
Telefonas: 586-7209

LIETUVIŲ RADIO KORP. PROGRAMA

Seniausia liet. radijo programa Naujojoje
Anglijoje, veikianti nuo 1934 m. bal. m.,
vedama Stepono ir Valentino Minkų, gir-
dima sekmadieniais 1 val. — 1 val. 30 m
Boston, Mass. — WLYN - 1360
Programoje: pasaul. žinių santrauka, muzi-
ka, dainos ir Magdūtės pasaka.
502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127
Telefonas: AN 8-0489

Chicago, Illinois

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS PROGRAMOS
7 programos savaitėje
Pirmad. ir penktad. — 11 val. ryte;
šeštad. ir sekmad. 8:30 — 9:30 ryte
Visos programos iš WOPA 1490 klc A. M.
Programos vedėja Aldona Daukus-Barkus.
Transliuojama iš nuosavos studijos.
WOPA stoties 1490 klc. A. M. 102-7 F. M.
7159 S. Maplewood, Chicago, Ill. 60629
Tel: HEmlock 4-2413.

MARGUTIS

Seniausia liet. radijo programa Amerikoje.
Isteigta muz. A. Vanagaičio 1928 m.
Kasdien 8 val. — 9 val. vakaro
(išskyrus šeštadienius ir sekmadienius)
Programos vedėjas Petras Petrutis.
Transliuojama iš nuosavos studijos
2422 W. Marquette Rr., Chicago, Ill. 60629
Telefonai: GR 6-2242; GR 6-2271.

LITHUANIAN RADIO FORUM

Bi-Lingual Civic program in English
and Lithuanian
Produced by Anthony J. RUDIS
Listener Participation Program
PHONE 445-6842 and ask a question
Saturday 8 p. m. to 9 p. m.
WXRT-FM 93.1 MHz.
Address: 9339 S. Oakley Chicago, Illinois

Cleveland, Ohio

Lietuvių Radijo Programa
TĖVYNĖS GARSAI
Girdima penktadieniais 8—9 val. vakaro
per WXEN-FM stotį 106,5 mc..
Vedėjas Juozas Stempužis.
4249 Lambert Rd., Cleveland, Ohio 44121
Telef.: 382-9268.

Detroit, Mich.

LIETUVIŠKŲ MELODIJŲ RADIO VALANDA
WMZK-FM banga 98 mc
Pirmadienį — trečiadienį — penktadienį
nuo 8:00 iki 9:00 vakare
Vedėjas — Ralph Valatka
Telefonas: 537-5550.
17696 Warwick, Detroit, Mich. 48219
Arba Briedis, Realty Tel. 883-5244.

LIETUVIŠKAS BALSAS-LITHUANIAN VOICE

WQRS-FM stotis. Banga 105.1 mc.
Sekmadieniais 8:25 — 9:05 val. ryto
Išlaiko Radijo Klubas.
Klubo pirm. — Kazys Gogelis.
13436 Garfield Ave., Detroit, Mich. 48239
Telefonas: 535-6683

Hartford, Conn.

"TĖVYNĖS GARSAI"
Connecticut vlst. liet. kultūrinė valandėlė
WRYM AM 840
Kiekv. sekmadienį 4:15 — 5:15 val. p. p.
Programos vedėjas A. Dragūnevičius.
273 Victoria Rr., Hartford, Conn.
Telefonas: CH 9-4502.

New York - New Jersey

"LIETUVOS ATSIMINIMŲ" radijo valanda
girdima kiekv. šeštad. 4 — 5 val. p. p.
iš New Yorko stoties WEVD — 1330 klc.
ir 97.9 meg. FM.
Direktorius Jokubas J. Stukas,
1467 Force Dr., Mountainside, N.J. 07092
232-5565. (Code 201)
Kultūrinė lietuvių radijo valanda anglų k.
per SETON HALL Un-to stotį WSOU-FM
pirmad vak. 8:05 — 9:00 — 89.5 mg.
Vedėjas J. J. Stukas.

"LAISVĖS ŽIBURYS"

Girdima kiekvieną sekmadienį
nuo 9 iki 10 val. ryto
iš WHBI stoties 105.9 FM banga.
Adresas: Romas Kezys, 62-15 69 place,
Middle Village, N. Y. 11379.
Telefonas: TW 4-1288.

Philadelphia, Pa.

Lietuvių Bendruomenės Radijo Programa
BENDRUOMENĖS BALSAS
Stotis WTEL — 860 kilocycl.
Šeštadieniais nuo 1:30 iki 2:30 p. p.
Kultūrinės apžvalgos, žinios, vietos kroni-
ka, muzika ir skelbimai.
Programas tvarko ir praveda
redakcinis kolektyvas.
Rašyti: "Bendruomenės Balsas"
1203 Green St., Phila., Pa. 19123.
Telefonas: PO 5-0932.

Pittsburgh, Pa.

The First Lithuanian Radio Program in
Pittsburgh, Penn.
Pittsburgh, Penn. — WPIT - 730 klc.
Sekmadieniais 12 val. — 1 val. p. p.
Programos vedėjai:
Povilas ir Gertruda Dargiai.
Visais reikalais kreiptis:
2040 Spring Hill R., Pittsburgh, Pa. 15216

Rochester, N. Y.

Kultūrinė lietuviška valandėlė
Sekmadieniais 6 val. popiet.
per WCMF-FM, 96,5 mc.
Išlaiko Lietuvių Radijo Klubas.
Klubo valdyba: Pr. Puidokas, pirm., 580
Wilkins St., (14621); A. Cieminis, vicep.,
R. Kiršteinis, sek. 229 Nester St. (14621);
V. Žmuidzinis, išd., L. Laukaitienė, narė.
Programų vedėjai: O. Adomaitienė, A.
Cieminis, V. ir N. Draugeliai, A. Dziako-
nas, St. Ilgūnas, R. Kiršteinis, Br. Krokys
V. ir B. Litvinai, J. Šipaila, D. Žurilienė
V. Žmuidzinis.

Waterbury, Conn.

LIETUVIŲ RADIO PARTIJA
WBRY, Waterbury, 1590 kilocycles.
Kiekvieną šeštadienio vakarą 6:10—7:00
Programos vedėjas ir direktorius
John D. Adams (Adomaitis).
5 Harriet Ave., Waterbury, Conn. 06708
Telefonas: 753-8898.

Montreal, Canada

LIETUVIŠKAS PUSVALANDIS
Kiekvieną trečiadienį nuo 11 val. v
CFMB stotis — Banga 1410.
Programos vedėjas L. Stankevičius.
1053 Cr. Albanel, Duvernay, P. Q. Canada
Telefonas: 669-8834

Toronto, Ont., Canada

TĖVYNĖS PRISIMINIMAI
7 radijo programos savaitėje
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio
4 — 5 val. p. p.
Trečiadienį vak. 7 — 8:15 v. v.
Šeštadienį 3 — 3:30 val. p. p.
Visos programos transliuojamos iš
Toronto stoties CHIN, banga 101 FM
Programos vedėjas Jonas R. Simanavičius
175 Parkside Dr., Toronto 3, Ont.
Telefonas: 534-1274.

Roma, Italia

ROMOS RADIJAS
Transliuojama kasdien nuo 20 val. 50 min.
iki 21 val. 10 min. Vidurio Europos laiku,
41,15 ir 50,34 metrų bangomis.
Vedėjas Dr. J. Gailius.
Circonvallazione NOMENTANA 162.

Vatikanas, Italia

Programa transliuojama 8 kartus savaitėje.
Sekmad. rytais 10:30 - 11:00 Lietuvos laiku
ir kiekv. vakarą 20:15 - 20:30 Lietuvos laik.
Bangos: 31, 25, 19 ir 196 metrų.
Vedėjas Kun. Dr. V. Kaziūnas.
Adresas: Sezione Lituana. Stazione Radio
CITTA DEL VATICANO.

LIETUVIAI TELEVIZIJOJE

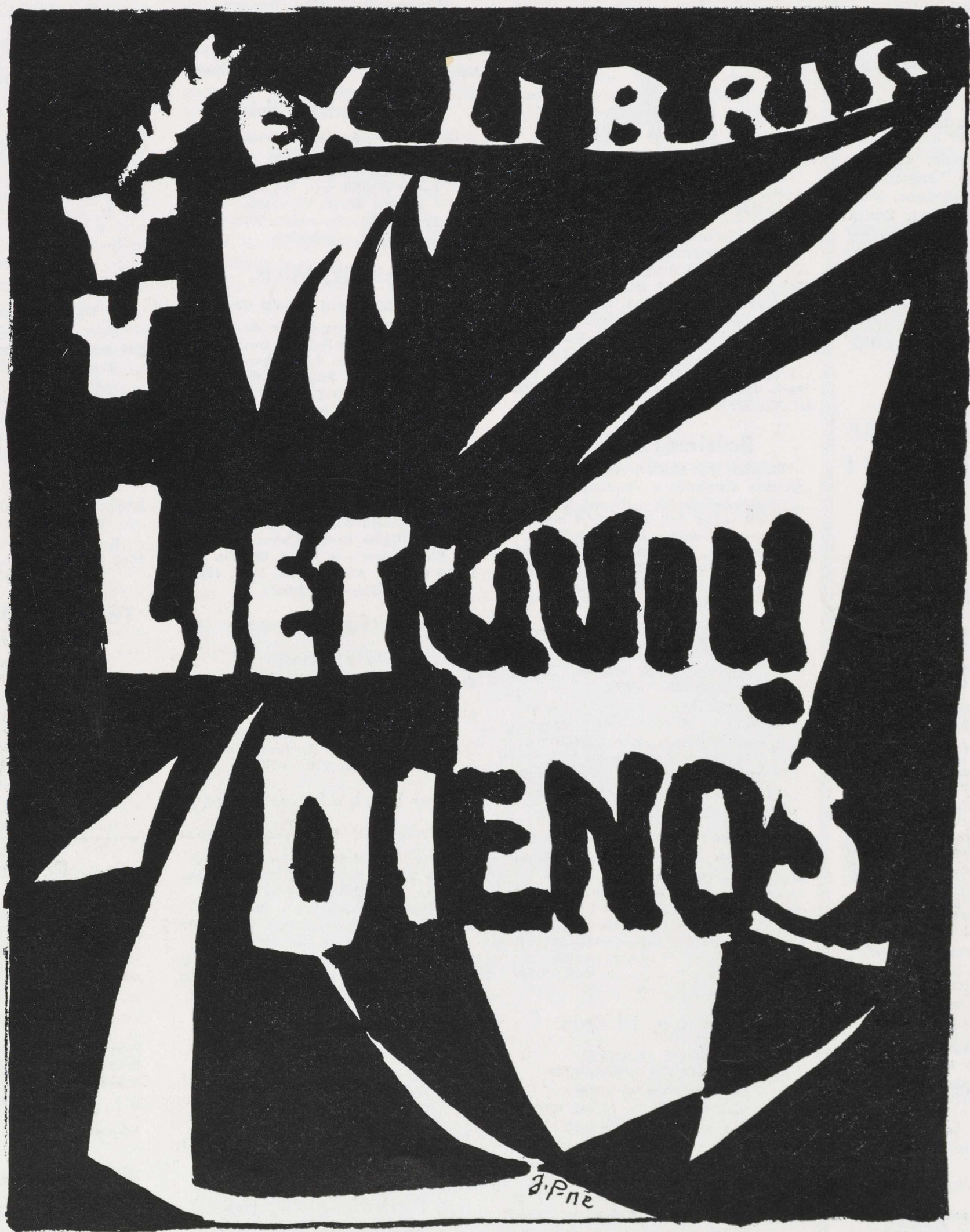
Isteigta 1966

WCIU - TV Channel 26

Sekmadieniais 8:30

5845 So. Oakley Ave., Chicago, Ill. 60636
Tel. (312) 778-2100

Tolius šlutas, vald. pirm.

J. P. ne